

Fokozza a bajokat az a körülmény is, hogy szegény országunk testét négy ujonnan létesült határ szeli át, minélfogva vámmal, illetékel, sáppal és külföldi vasuti költségekkel terhelve szerezhetjük be azokat az elsőrendű szükségleti cikkeinket, amelyeket azelőtt Nagy-Magyarország Isten-áldotta földje szolgáltatott nekünk.

E sivar közgazdasági ingoványból csupán vállvetett erőfeszítéssel lehet kilábolnunk, mert ellenesben mulhatatlanul bekövetkezhetik a súlyedés, nem a Balkán, hanem a Levante erkölcsi, szellemi és közgazdasági színvonalára!

Ha vizsgálódásaink folyamán reájövünk, hogy a békében alkalmazott nemzeti gazdálkodási módszereink nem szolgálták a tőke gyűjtését elegendő mértékben, akkor ezekkel a módszerekkel most már azután végleg szakítanunk kell.

A nemzeti gazdálkodás módszerének főhibáját a csekélyebb termelésben látom, ami a szellemi és testi munkával s az anyagi javakkal üzött pazarlás következménye.

A termelés olyan szervezet, amelynek lelke a tőke, teste a munka. A munkát a lelki és testi erők összegezése szolgáltatja, csekélyebb szellemi munkarészt nagyobb testi munkával kell pótolnunk.

Nemzeti tőkevagyonunkat máról-holnapra aligha emelhetjük, ennélfogva szorjóját, a munkát kell fokoznunk, hogy többet termelhessünk. Am, sajnos, ugy a tőkével, mint a munkával pazarlást üzünk, melyben akarva, nem akarva, az állam jár elől rossz példával. Nem akarok bővebben kiterjeszkedni arra a pazarlásra, ami a közalkalmazottak létszáma, munkaerejüknek csekély kihasználása révén folyik, mert belátom, hogy ezzel a szerzett jogokkal bíró osztállyal szemben államnak és társadalomnak erkölcsi kötelességei vannak, amde e nagy létszám mellett legalább is jól működő adminisztrációnak kellene lennie. Ennek éppen az ellenkezőjét tapasztaljuk, mert egyes szolgálati ágazatoktól eltekintve, legtöbb helyt lanyha, nemtörődöm, bürokratikusán nehézkés munka folyik.

Pazarolt az állam egyes intézmények, vállalatok támogatásával is, ahol bűnösen könnyelmű, szakértetlen, uraskodó módszerek mellett nagy vagyonok mentek veszendőbe.

Aránylag csekély jelentőségű, de jellemző tünete volt ennek a gazdálkodási rendszernek, az elsőfokú bíróságra előléptetett forgalmi adóellenőröknek juttatott sáp is.

A gabona, fehérráz és hus vámjának felfüggesztése indokolatlan pazarlás a nemzeti vagyonnak. A külföld rossz minőségű portekájáért oda vándorol a pénzünk olyan szükségleti cikkekért, melyek itthon főfős mennyiségben beszerezhetők. 400,000 koronás búzát, illetve annak lisztjét exportáltuk s 600,000 koronásat hoznak vissza! Példátlan pazarlást folytat az államhatalom a megváltott és vagyonváltásként elvett földek s házhelyek kiosztása körüli eljárásával is. Itt csupán arra akarok reámutatni, hogy midőn virágzó, egységes, termelőképes nagy üzemetek csönkiótt meg, ugyanakkor azok aránylagos teljesítőképességét is csökkentette, mi viszont értékük apadását is vonja maga után. S miután a volt földtulajdonos elvett ingatlanainak ellenértékét csupán évek múltán, akkor is esetleg s nem teljes mértékben kapja meg s az „élvezendő“ kamatot s törlesztést tőkésíteni nem áll módjában, ennélfogva a birtokváltozással rendszerint előálló tőkemozgalomnak az anyagcseréhez hasonlítható üdvös hatása is elmarad, a tőke nem kerül a közgazdasági élet forgatagába. Az új birtokosok pedig gyenge adóalanyokká válnak s már az adózás terén jelenleg divó progresszivitás folytán is kevesebb bevétele lesz az államnak.

Házhelyek céljára 127,000 kat. hold jó termőföld osztott ki, mely területnek egy évi, búzában számított termésének értéke fedezné mintegy 1/2 milliárd aranykoronányi külföldi kölcsön kamatait. A házhely maga pedig nem termel, mert részben ház, udvartelek és szerűhely céljára használtatik, az a része pedig, amely kertileg munkáltatik meg, az

azt szelő utak, mesgyék, jászágok kártétele, beárnyékolás és — sajnos — lopások folytán alig terem valamit. A községi belterületeknek új példátlan kiterjesztése, azoknak utakkal, közművekkel, középületekkel való szükségszerű ellátása és adminisztrációja újabb pazarlásokra vezet. Inkább arra kellett volna szoktatni a lakosságot, hogy lakheijeit összeépítse, ezzel szemben éppen akkor, midőn a legnagyobb takarékoságra volna szükség, állami irányítás mellett fejlesztik községeinket ilyen helytelen irányban.

Tudjuk, hogy milyen óriási vagyon fekszik a vagyonváltásként leadott 400,000 kat. hold földben, melynek kataszteri tiszta jövedelmét 4,000,000 aranykoronára, bérértékét évi 400,000 q búzára, ennek ellenértékét 12—16 millió aranykoronára tehetjük. Az államhatalomnak meg kell találnia a módját annak, hogy e nagy ingatlan vagyon hozadékát tőkésítse, melyet az tenne lehetővé, ha e földek bérösszegét közadók módjára hajtáná be, viszont az évi ráját a hitelezővel szemben garantálná.

De nemcsak a tőkét, hanem ennek szorjóját: a munkát is szaporítanunk kell. A magyar társadalom munkaképességének fokozása a tanításnak, nevelésnek s a helyesebb közgazdasági módszereknek kérdése.

A külföldi viszonyokkal való összehasonlítás révén elsősorban az tűnik szemünkbe, hogy a lakosság 50%-át kitevő női nem munkája nálunk jóformán teljesen kihasználatlan, noha ezt a társadalom a maga helyén aligha nélkülözheti. A férjes asszony, a családanya maradjon a házi tűzhely mellett, ott tölti be legfontosabb és legnemesebb hivatását, amde a meglétt koru hajadonok, gyermektelen özvegyek s elvált asszonyok száma légió, akiket munkakör illet meg, de annak megfelelő betöltésére jórészt megfelelő célirányos nevelés hiányában többnyire nem képesek. Alsó-, középfokú és felső gyakorlati irányu oktatásban kellene részesülnök a kereskedelmi-, ipari-, mező- és kertgazdasági szakmákban. Célszerű nevelési rendszer által képesekké kell tenni őket saját vagyonuk helyes kezelésére. Mint orvosnők, ápolónők eredménnyel küzdhetnének a hazánkat pusztító gyermekhalandóság ellen.

A férfítársadalom vállain nyugszik a munkakötelezettség súlypontja. Be kell ismernünk, hogy az sem felel meg teljesen kötelezettségének. A földműves-réteg bizonyos időszakokban megfeszített munkát végez ugyan, de, sajnos, részben önhibáján kívül, az év nagy részében henyélni kénytelen, mert a birtokosság a beruházásokra, gazdasági iparok és mellékparok létesítésére, valamint telkesítés végrehajtására szükséges tőkék felett nem rendelkezik s így téli munkaalkalmakat nem igen tud nyújtani, — a vidéken szerte pedig nincs olyan fejlett ipari élet, amely minden munkásköz elfoglaltságát biztosítaná. Valljuk meg őszintén, a magyar földműves nem is igen keresi a téli munkaalkalmakat, nincs reászoktatva, ellenkezőleg, nyáron akarja egész évi keresetét biztosítani, így nyári munkája drága, minek következtében megdrágul a termelés s hovatovább nem leszünk versenyképesek a nemzetközi piacokon. Pedig ha a földmunkás egész éven át állandó elfoglaltságot találna, akkor aránylagosan olcsóbb bérért dolgozhatnék a nyáron át is.

Ha az ipari szakszervezetek valóban hazafiasan gondolkodnának s mint ahogy állítják, hazánk helyreállításának és ujjaépítésének ügye nekik is szívükön fekdüdnék, akkor kötelességük volna az ipari munkásság saját jól felfogott érdekében is odahátni, hogy az akkord, általános, darabszám, illetve méret szerinti munka újra meghonosodjék. A mai, egyes iparokban, pl. az építőiparban szokásos óradíjas rendszer a többteljesítménynek legfőbb akadály, anélkül, hogy a munkásnak valódi előnyöket biztosítsa. Sőt a munkaköltségek drágasága bénítja meg a vállalkozási szellemet, miáltal a munkaalkalom csökken, minek végül is elsősorban a munkanélkül maradt munkásság az áldozata.

Nagy mulasztások történtek a multban a kisgazdátársadalom célirányos nevelése, szakoktatása tekintetében, melyen sürgősen segíteni kell. Hogy a kis-

gazda ma kevesebbet és rosszabb minőséget termel, mint a nagyüzem, annak jórészt a szakértelemhiány az oka. A kisgazda, ha tőkéhez jut, elsősorban nem „a munkát, hanem a földet szaporítja“ s ha erre nincs alkalm, akkor a gazdálkodást mihamarább elunva, azt cselédjére vagy családtagjaira bízva, vagy azt bérbeadva, maga a városba, falujába vonni, munka nélkül, politizálgatva, pipázgatva s sajnos, ital s kártya mellett tölti az év nagy részét. Nagyobb vidéki gócpontjaink kávéházaiban, gazdakörökben gyakran látjuk ezt a típust, életerős, intelligens férfiak semmittevő tömegét. Hogy jelleme így alakult, arról nem ó, hanem nevelése tehet. Tanulatlan, így a gazdaság-belterjes vezetésére képtelen; nem ismeri a könyvelés, a törzskönyvelés titkait; kisebb gazdasági mellékparokat (pl. sajt-, vajgyártás) nem üz, a mag-nemesítéssel, gyümölcsfákkal, virágokkal nem bibe-lődik, sőt még az állattenyésztést is csak mellékesen üz, mert nem ért hozzá, nem tanulta, így nem is érdeklődik iránta behatóbban. Mit is csináljon egész ősszel, télen és tavasszal? Lesse, hogy mint nő a fű? Természetes, hogy egyéb elfoglaltság hiányában kávéházi politikussá válk.

Ezen a bajon a célszerű szakoktatás s a gazdasági társadalmi intézmények, egyletek, gazdakörök felvilágosító és tanító munkássága mielőbb segíteni fog s az alapjában intelligens, józan és munkaképes magyar kisgazda mihamarabb versenytársává válhatik a Nyugat kitünően gazdálkodó kisbirtokosának. E társadalmi réteg olyan sok tagot számítál, hogy hazánk nemzeti gazdálkodása ezek teljes értékű testi és szellemi munkáját nem nélkülözheti.

A magyar középbirtokosok és intelligens gazdasági köreiből kerülnek ki a világ legjobb gazdái. Amde életfelfogásukat vizsgálva, itt is alapvető hibákra bukkanunk. E rétegben is sokan vannak, akik azt hiszik, hogy a gazdálkodást tanulni nem kell s mihamarább saját kárukon okulva pótolják azt, amit „fess jogász“ korukban megtanulni elmulasztottak (mert még mindig sokan azt hiszik, hogy a „jogi képzettség“ agazdálkodáshoz is elegendő).

Ennek a rétegnek nagy hibájul kell felrönnök a szervezetlenségét is, közönyét ugy a köz, mint saját jól felfogott érdeke iránt. Együttműködésre még a legnagyobb versély perceiben is alig bírható s ez akkor is viharos szóváltásokban és nem a tettek mezején merül ki. Noha arra volna hivatva, hogy fallanxként álljon a felforgató törekvésekkel szemben, gunymosollyal szemléli ama kevesek erőlködését, akik lethargiájából felrázni kívánnák. Ha e széles társadalmi réteg kötelességeit nem fogja fel komolyabban, akkor két malonkó, a nagyüzemek s az olcsóbban termelő s igénytelenebb életmódu kisgazdák versengése között felröldök, de most már az ujjaéledés minden reménye nélkül!

Nagybirtokosságunk, arisztokratánk lelkét, bár legkiválóbb férfiak kerülnek ki sorakból, sok mulasztást terheli. A léhaságra való hajlam fejlesztésére, a munkanélküli életre nekik még több alkal-muk nyílik. Sohasem lesz ott virágzó mezőgazdasági nagy üzem, ahol a földesur szakszerű utasítások helyett pénzigényléseket küld gazdasítójának, ahol takarékoság és beruházások helyeti tékozlást találunk. Magára vessen az, kinek lába alatti megmozdul az ősi föld!

Megfigyeléseimet nagy vonásokban vázoltam csupán, midőn reá akartam mutatni, hogy az ország közgazdasági talpraállását mely körülmények akadályozzák: a takarékoság hiánya és a csekély értékű munkateljesítmény az államnal s a termelő rétegek-nél. Az államhatalomnak kell jó példával előjarni, továbbá módot, alkalmat nyújtani a szakértelem fejlesztésére; a szülők munkára, tisztességre neveljék gyermekeiket. Ne sokat várjunk a külföldi segítség-től! Pazar ember kezében a kölcsön végveszélyt jelent! A magunk erejéből kell talpraállanunk.

Takarékoság révén kell tőkét gyűjtenünk s azt megfeszített munkával gyarapítanunk; enélkül a kü-lönféle cimeken felveendő hitel révén a külföld hű-béreseivé válunk.

FORDSON-TRAKTOR **AUTORIZÁLT KÉPVISELŐJE: HALTENBERGER VILMOS** **SZÁNT, HAJT, VONTAT**
 445 **petróleummal**
 Budapest, VI., Nagymező-utca 19. **legolcsóbb gazdasági erőgép. A vilá-**
 Telefon: Bürgönytelep: 66-15 **gon páratlanul előtérjedve. Elsőrendű re-**
 Fordson Budapest **ferenciták a legnagyobb gazdaságokból.**
Fordson-traktor prompt kapható

Mielőtt szántógépet vásárol, okvetlen kérjen ismertetést és árajánlatot a világhírű 25 és 45 lóerős benzin- vagy petróleumüzemű **Neumeyer-traktorról** biztos üzem, hosszú élettartam, nagy teljesítmény, csekély fogyasztás. Tetemesen mérsékelt árak. Kedvező fizetési feltételek. Kizárólagos képviselő: **„IRUS-MŰVEK“** **MAGY. KÖZP. MŰSZAKI IRODA** Budapest, VI., Podmaniczky-u. 21.

Ha a k...
 az a k...
 fajta k...
 viszony...
 nak a...
 látható...
 gazdas...
 zett ös...
 legelfo...
 szor ni...
 sére, m...
 s így a...
 teendő...
 lesz ére...
 Burgon...
 1924. é...
 mészete...
 feltétel...
 esetekb...
 A ve...
 szabály...
 elején e...
 lési Hiv...
 termelés...
 szemlék...
 deses t...
 — ha s...
 jük. Az...
 ugy az...
 Lengyel...
 ból, ille...
 ki. Miú...
 és beteg...
 elismerte...
 tak mik...
 következ...
 utasított...
 tatásban...
 tüntetik...
 vetőgum...
 területek...
 nincsen.

Sorszám

1. Korai
2. Hamb
3. Fröhe
4. Julin
5. Magde
6. Kukuk
7. Mándó
8. Ella
9. Primol
10. Kifli
11. Riesen
12. Jubel
13. Weisse
14. Lotos
15. Gratiol
16. Deodar
17. Industr
18. Parnas
19. Pirola
20. Weddig
21. Oroz
22. Böhm
23. Krüger
24. Wohit
25. Margon
26. King E
27. Ballona
28. Up to
29. Bismar
30. Egy-két fajták

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grábner Emil.

Különböző burgonyafajták termelési eredménye az 1923. és 1924. évben.

Ha új vetőburgonyát kell beszerezniünk, felmerül az a kérdés, hogy a nálunk termelt sok burgonyafajta közül minő fajták termelésével érhetünk el az adott viszonyok között legjobb eredményt és hogy minő fajtának a termelése lesz az adott viszonyok mellett előreláthatólag a leggazdaságosabb. A kérdésre az illető gazdaságban néhány éven keresztül helyesen végzett összehasonlító termelési kísérletek adják meg a legelfogadhatóbb választ. Mindamellett azonban sokszor nincs már kellő idő az ilyen kísérletek végzésére, mivel a gazdaság burgonyája le van romolva s így az új vetőgumó beszerzése feltétlenül sürgős teendő. Az ilyen esetekre való tekintettel, talán nem lesz érdektelen, ha az egyes fajtáknak a M. Kir. Burgonyatermelési Hivatal által gyűjtött 1923. és 1924. évi termelési adatait röviden ismertetem. Természetesen ezek az adatok nem mutatják meg még a feltétlen biztos irányt a jövő teendőit illetően, egyes esetekben azonban támpontokkal máris szolgálhatnak.

A vetőgumót termelő gazdaságok — az elismerési szabályzat értelmében — burgonyáikat a tavasz elején elismerés céljából a M. Kir. Burgonyatermelési Hivatalnak bejelentik. Ezeket a burgonyákat a termelés folyamán két ízben megvizsgáljuk és e szemlék, valamint a gumóvizsgálat alapján a kérdéses tételt vagy elismerjük vetőgumónak, vagy — ha az nem megfelelő — az elismerésből töröljük. Az elismerésre bejelentett anyagnak nagy része ugy az 1923. és 1924. évben is a Német-, Lengyel- és Csehországból importált vetőburgonyából, illetve azoknak első évi utánterméséből került ki. Miután az elismerésből a gyenge, csenevész és beteg burgonyatételek töröltek, a jók pedig elismertettek, ennek következtében — az egyes fajták mikénti viselkedésére vonatkozólag — némi következtetést vonhatunk már az elismert és visszautasított tételek alábbi összeállításából is. A kimutatásban feltüntetett számok ama gazdaságok számát tüntetik fel, amelyek az illető fajtából burgonyát vetőgumó elismerésre bejelentettek; a bejelentett területek nagysága a kimutatásban figyelembe véve nincsen.

I. Kimutatás

az 1923. és 1924. évi vetőburgonya elismerési eljárások eredményeiről.

Sorszám	Fajta	1923. év		1924. év	
		elismerttételek száma	terület ha	elismerttételek száma	terület ha
1.	Korai róza	7	2	5	3
2.	Hamburgi sárka	1	1	—	—
3.	Früheste	4	4	4	3
4.	Juliniere	7	5	2	4
5.	Magdeburgi kék	4	2	2	—
6.	Kukuk	4	1	3	—
7.	Mándoki róza VI. és VIII.	—	—	2	2
8.	Ella	11	5	6	10
9.	Primol	4	2	2	—
10.	Kifli	3	2	1	2
11.	Riesen Niere	1	1	—	—
12.	Jubel	3	2	1	2
13.	Weisse Riesen	9	7	2	5
14.	Lotos	1	1	—	—
15.	Gratiola	2	1	1	1
16.	Deodara	9	3	6	7
17.	Industrie	7	2	5	3
18.	Parnassia	5	2	3	—
19.	Pirola	7	6	1	—
20.	Weddigen	4	2	2	1
21.	Orosz hagyma	3	1	2	—
22.	Böhms Erfolg	2	1	1	—
23.	Krüger	16	8	8	9
24.	Wohltmann	23	5	18	15
25.	Margonyai	2	1	1	—
26.	King Eduard	2	—	2	1
27.	Bellona	—	—	1	1
28.	Up to date	3	—	3	1
29.	Bismarck	2	—	2	1
30.	Egy-két tétellel szereplő fajták	13	—	13	—
	Összesen	189	67	92	74

A kimutatásban feltüntetett adatokat illetően a következőket kell megjegyezni: A bejelentett Rózsa- (1) burgonyák nagyrésze ugy 1923-ban, mint 1924-ben — miként azt általánosságban már fentebb is jeleztem — külföldi, még pedig lengyelországi eredű volt és annyira keverve volt idegen piroshejú burgonyafajtákkal, hogy a rózsaburgonyákat emiatt — nem pedig betegségük miatt — kellett a vetőgumó-elismerésből törölnünk. Az elismerésre bejelentett tételek közül aránylag nagyobb számban elismertettek el a következő fajták: Früheste (3), Ella (8), Weisse Riesen (13), Krüger (23). Ezek a fajták nálunk 1923. és 1924. években általában jól mentek. A Juliniere (4) 1923-ban még jó volt, 1924-ben azonban már a legtöbb helyen beteg lett és gyengén fejlődött. A Wohltmann (24) fajtából igen sok leromlott tételünk van, az az oka a nagyobb számu visszautasításnak. A 30-as sorszám alatti fajták mindössze egy-két tétellel szerepeltek vizsgálatunkban — még pedig csak 1923-ban —, ughogy azok eredményeiből következtetést vonni nem lehet. Ezek a fajták a következők voltak: Hassia 1, Graf Dohna 2, Beseler 1, Sas 2, Pac 1, Angelika 2, Alma 1, Hőpöhely 1, Auf der Höhe 1 és Frühe Ertragreiche 1. Mindezek a tételek a szántóföldi szemlék alapján vetőgumóul elismerhetők nem voltak.

A M. Kir. Burgonyatermelési Hivatal nagyobb mennyiségű és különböző fajtájú burgonyáknak termelésre való kiadásával az országban sok gazdasággal jutott összeköttetésbe. Eme gazdaságokban az egyes ismertebb fajtákkal az 1923-ban és 1924-ben elért terméseredményeket az alábbiakban közlöm. (Az erre vonatkozó terjedelmesebb kimutatást a termelő hely, a talajtrágyázási év stb. feltüntetésével cikkem rövidítésének kedvéért térteleny miatt hagytam el.)

1923. évi kat. holdankinti terméseredmények métermészekben.

- Rózsa, homokon 27, 40, 80, 38; vályogon 14, 48, 61, 72, 110 q.
- King Eduard, homokon 63, 89; vályogon 37 q.
- Früheste, homokon 30; vályogon 40, 60; agyagon 43 q.
- Kuckuk, homokon 28, 40; vályogon 35, 104; agyagon 57, 101 q.
- Juliniere, homokon 26, 28, 30, 34, 50, 52; vályogon 24, 31, 51, 67, 69, 72 q.
- Kifli, homokon 8, 31 q.
- Ella, homokon 14, 22, 45, 60, 84, 92, 143; vályogon 21, 75, 76, 80, 121, 126, 135; agyagon 16, 33, 38 q.
- Alma, homokon 27; tőzegen 40, 79 q.
- Primel, vályogon 160; agyagon 112 q.
- Jubel, homokon 3, 27, 30, 50, 65; vályogon 11, 60, 80; agyagon 107 q.
- Weisse riesen, homokon 36, 84; vályogon 68, 90, 100; agyagon 115 q.
- Up to date, homokon 55; vályogon 62 q.
- Gratiola, homokon 76; vályogon 73, 84 q.
- Industrie, homokon 33, 34, 40; vályogon 11, 18, 30, 60, 100, 102 q.
- Deodara, homokon 24, 74, 110, 120, 122; vályogon 68, 75, 76, 81, 88, 121; agyagon 66, 72 q.
- Pirola, homokon 42, 53, 58, 64, 65, 74, 77, 115; vályogon 30, 62, 62, 81, 98, 133, 154; agyagon 50, 66, 142 q.
- Parnassia, homokon 27, 30, 48; vályogon 21, 48, 52, 177; agyagon 15, 69 q.
- Beseler, vályogon 32, 45, 89 q.
- Weddigen, homokon 20, 28; vályogon 70, 76, 98, 122; agyagon 92 q.
- Wohltmann, homokon 16, 28, 28, 30, 30, 31, 35, 40, 40, 40, 45, 50, 53, 56, 60, 60, 63, 65, 67, 70, 73, 74, 78, 80, 80, 80, 83, 100, 100, 100, 104, 108, 115, 123; vályogon 3, 11, 15, 18, 19, 22, 22, 28, 30, 32, 33, 35, 40, 40, 43, 45, 45, 45, 48, 48, 50, 51, 53, 56, 59, 60, 60, 65, 68, 72, 72, 80, 86, 86, 90, 92, 96, 100, 100, 104, 105, 126, 130, 138, 160; agyagon 20, 31, 46, 56, 60, 60, 66, 66, 75, 79, 93, 94, 120 q.
- Krüger, homokon 40, 40, 54, 60, 68, 75, 88, 96, 148; vályogon 45, 55, 65, 80, 92, 117, 130, 142, 166, 172; agyagon 87, 105 q.
- Egy-két tétellel szereplő fajták: Magdeburgi kék 136; Hamburgi sárka 29; Frühe Massen 56; Norma 114; Laurus 16; Hőpöhely 20; Riesen Niere 38; Lotos 113; 16; Angelika 35, 148; Tuno 20; Imperator 163; Hassia 15; Klio 53; Pac 20; Magyar Kincs 50; Graf Dohna 26, 43; Sas 138; Silesia 38; Margonyai 24, 128; Erfolg 160; Orosz hagyma 75; Gerlach 15; Fürst Bismarck 56 q.

1924. évi kat. holdankinti terméseredmények q-ban.

- Rózsa, homokon 20, 32, 43, 52, 90; vályogon 40, 40, 80, 96 q.
- King Eduard, vályogon 86 q.
- Früheste, homokon 18, 19, 35, 75, 90; vályogon 46, 60, 75, 84 q.
- Kuckuk, homokon 30, 36, 36, 97; vályogon 30, 60, 96, 130 q.
- Juliniere, homokon 25, 32, 46, 86; vályogon 45, 80, 80 q.
- Kifli, homokon 30 q.
- Ella, homokon 17, 27, 32, 40, 50, 56, 65, 72, 86, 103, 104, 112, 125; vályogon 16, 35, 35, 40, 68, 86, 98, 100, 125, 132 q.

- Jubel, homokon 25, 60, 108; vályogon 42 q.
- Weisse Riesen, homokon 34, 45, 65, 80; vályogon 98, 99, 135 q.
- Industrie, homokon 35, 40, 63, 100, 100, 130; vályogon 36, 42, 90, 91, 91, 100, 100, 160 q.
- Deodara, homokon 26, 42, 70, 76, 82, 82, 97; vályogon 36, 53, 110, 120, 120, 120, 120 q.
- Pirola, homokon 28, 85, 93; vályogon 160 q.
- Parnassia, homokon 65; agyagon 12 q.
- Wohltmann, homokon 14, 16, 30, 30, 31, 35, 40, 42, 53, 57, 60, 60, 64, 71, 85, 90, 95 q; vályogon 20, 26, 36, 40, 57, 60, 70, 70, 85, 90, 96, 101, 106, 106, 113, 117, 119, 121, 130 q.
- Krüger, homokon 20, 31, 91, 96, 168; vályogon 50, 90, 107, 110, 130, 137 q.
- Egy-két tétellel szereplő fajták: Magdeburgi kék 79; Heimat 98; Erfolg 70; Up to date 15; Gratiola 33; Bellona 115; Weddigen 28; Bismarck 19, 140; Graf Dohna 37; Orosz hagyma 100 q.

K. Takács Gyula
m. kir. gazd. felügyelő.

(Folyt. köv.)

TAKARMÁNYOZÁS ÉS ÁLLATÉLETTAN.

Rovatvezető: Weiser István dr.

Fehér mustár (Sinapis alba).

Az idei abnormis tél nagy kárt okozott az őszi vetésekben, úgy, hogy nagyon sok helyen nem érdekes azokat kasza alá meghagyni, hanem legjobb kiszántani és az így nyert területet bevetni valamely más, megfelelő hasznóhajtó növényvel.

Hogy melyek legyenek azok a növények, azt leginkább az illető gazdának kell elbírálni, mert hiszen ő ismeri legjobban a saját viszonyait és ő tudja, hogy gazdaságában mit bírna legjobban értékesíteni. Tekintve az idei száraz telet s az előrelátható száraz nyarat, olyan növények termesztése lenne célszerű, melyeknek korai vetése és rövid tenyészideje többek között biztosíthatná a gazdát, hogy a szárazságot nem fogják megsínyleni.

Egy ilyen rövid tenyészidejű igénytelen növény a fehér mustár, mely nem érzékeny a fagy iránt, elég korán elvethető s rövid tenyészideje megelőzi a nagy szárazságok beköszönését, emellett a talajnedvességet elég jól kihasználja.

Felhasználhatóságát illetően megérdemli a figyelmet. Magja ugyanis, mely a csipős mustár-olajat tartalmazza, a kereskedelemben eléggé keresett és így eléggé jól értékesíthető. (Magja drágább a búzánál.)

De nemcsak magját lehet jól értékesíteni. Mint zöldtakarmány is, főleg korai és gyors fejlődése miatt állattenyésztéssel foglalkozó gazdaságokban igen megbecsülté teszik és termesztése nagyobb figyelmet érdemelne.

Szénának szárítani, vagy besombolyázni ugyan nem érdemes, de annál értékesebb zöldtakarmánynak. Mint ilyen nagy a fehérjetartalma s főleg a tejelésre hat serkentőleg, miért is tejelő juhokkal, tehénekkel és szoptatós kancákkal igen jól értékesíthető. Az állatok izletes volta miatt szívesen eszik. Kaszálásához azonban jókor kell fogni (virágzás előtt), mert ha virágzás idejéig várunk, már megjelenik a növényben a mustárolaj, mely a növényt élvezhetetlenné teszi. Ezért, amit fel nem takarmányoztunk, meghagyjuk magának s amennyiben 6-7 q-t is teremhet egy kat. holdon, jövedelmezősége kisebb területen a búzáéval is veteszkiz, sőt meghaladja. Emellett termelése igen egyszerű.

Talajbeli igényei nem nagyok. Jó előveteménye a kapások, de az alászántott ősziak után is, különösen, ha azok szuperfoszfátot kaptak, nagy magterméssel fizeti vissza a ráfordított munkát. Legjobban szereti a meszes vályogtalajt, de humuszos talajban is jól megterem. Meghálálja a porhanyóra munkált, kissé ülepedett talajt s minthogy főleg a könnyebb talajok növénye, ezt meg is lehet adni neki nagyobb nehézségek nélkül.

Vetőmagszükséglet kat. holdankint 5-6 kg. A magja 90-95%-ban csiraképes és 3-4 évig lehet vetésre használni.

Elég korán, március közepén kell vetni, mert a kései vetést megsínyli. A magot sekélyen kell vetni

*) De nem korlátlan mennyiségben! Mielőtt olyan növénynek nagyban való termesztésébe belemennénk, melynél hamar állhat be a túltermelés, ajánlatos a jó értékesítést előre biztosítani, mint azt nemrég a korianderre is ajánlották. Szerkesztőség.

VEZÉRKÉPVISELET:
„LIGO“ R.-T.
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31.
TELEFON: 154-11
Sürgőnycim: LIGORT, BUDAPEST

KERESÉK ÉS TANKRENDSZERŰ
25 ÉS 50 LŐERŐS **TRAKTOROK**
80 LŐERŐS **MOTOREKÉK**
SZÁNTÁSRA VONTATÁSRA HAJTÁSRA
NEMÉZ TALAJOKRA IS EGYARÁNT ALKALMAS
TARTÓS, ÜZEMBIZTOS NÉMET GYÁRTMÁNY
PÓTALKATRÉSZEK 1762 JAVÍTÁSOK

és vigyázni, hogy a vetés sűrű ne legyen, mert a növények akkor satnyán fejlődnek. Legcélszerűbb sortávolság 30-40 cm.

Vetéstől aratásig, tekintve gyors fejlődését, különösebb ápolási munkát nem igényel. Olyan esetben, ha rovarellenesek bántják, 30-40 kg. chililalétronmal kisegíthetjük a bajból.

Aratásával, minthogy a magja nem pereg, addig várhatunk, míg a beoók barnásak, a magvak pedig sárgásszínűek lesznek.

A lekaszált fehér mustárt kévékbe kötik, behordják és széttergetik. Ha megszárad, csépelik és rostálják.

Maghozama, mint már említettem, 6-7 q is lehet kat. holdankint, szalmatermése 9-12 q, zöldtakarmányhozama is elég szép, amennyiben kedvező viszonyok közt 100-120 q zöldtakarmányt is lead, de még száraz viszonyok közt is leterm 50-70 q-át. Minthogy korán ad zöldet és igen tápláló, jóízű takarmányt szolgáltat, termelése nagyobb figyelmet érdemelne.

Minthogy pedig igen korán letakarodik és a talajt beérleli, ősziek alá a földet kényelmesen elő lehet készíteni s egy kis szuperfoszfáttal a kalászosok utána igen jól díszlenek.

Még csak egyet említek meg: magját a magkereskedésben kicsibe 12,000 koronáért adják különként. Szentendre. Bagossy László.

SERTÉSTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: e. Dörner Béla.

Még egy szó az angol sertésfajtákról.

Olvasván a „Köztelek“ 1925. január 11-iki számában e. D. B.-nak az angol sertésfajtákról szóló cikkét, eszembe jutott régi barátom, *Louison Mac Queen Douglas Edinburghban*, aki mintegy 17 évvel ezelőtt járta be velünk Magyarországot, az angol mezőgazdasági szakírók egy csoportjával és aki azóta is egyszer — mindjárt a kommunizmus bukása után jó üzleti talajt sejtve hazánkban — felkeresett.

Azért jutott pedig eszembe, mert emlékeztem, hogy talán két évvel ezelőtt egy cikket küldött be nekem, amely az e. D. B. cikkében is megemlített *large black pig* tenyésztésével foglalkozik. Minthogy pedig a rovatvezető a felvetett téma további folytatására serkent, ha nem is mint szakértőnek és legkevésbé, mint „tollharcosnak“, legyen szabad abban a reményben, hogy talán a „Köztelek“ olvasóinak egynémelyikét, de a tárgy nagy ismerőjét, magát a rovatvezetőt mindenesetre érdekli** — a cikket egész terjedelmében szövegszerű fordításban közölni.

„Sertéstenyésztés Skótszágban.“

A skótszági mezőgazdasági termelés egyik legérdekesebb fejlődési momentuma, néhány év óta, a törzskönyvezett sertések tenyésztésével áll összefüggésben. A fehér sertések tenyésztésének sok kedvelője van Skótszágban, ezeknek a forró égöv vidékeire való kivitele azonban a „hőhőlyagzásra“ való nagy hajlandóságuk miatt nagyon korlátolt. A fekete fajták trópusi és subtropikus vidékekre sokkal alkalmasabbak és különösen a *large black* az, amelyet az utóbbi években, más alkalmas tulajdonságai folytán is nagyon felkaptak. Néhány évvel ezelőtt még nehéz lett volna nagyobb számban *large black*-et találni

*) A fehér mustár sok vizet és közepes mennyiségű fehérjét tartalmazó takarmány, melyet — arra való tekintettel, hogy virágzás előtt kaszálva, zölden etetünk legcélszerűbben — több részletben vetni. Ezzel az egész mennyiség zölden etethető és megszabadulunk az esetleges magtermes értékesítésének gondjától. W. I. dr.

** Nemcsak érdekel, de igen érdekesnek és tanulságosnak tartom! Rovatvezető.

Skótszágban, mert indokolatlan előítélet azt tartotta, hogy ez a fajta Skótszág kedvezőtlen éghajlati viszonyai mellett előnyösen nem tenyészthető.

Ez az előítélet, mint sok más is, elmúlt és ma már több mint 50 tenyészet van a Tweed folyótól északra (a Tweed választja el Angliát Skótszágtól). Talán az utolsó 2 évben elért magas árak is hozzájárultak ezen változás előidézéséhez. A *Large Black Breed Society* nevű tenyésztőegyesület nagyon sokat tett ennek a tenyészetnek Skótszágban való fellendítésére és rábirta a *Highland and Agricultural Society*-t (mezőgazdasági egyesület), hogy az aberdeen-i kiállításon ezen fajta részére külön osztályt létesítsen. A kiállított anyag nem volt nagyon kielégítő, amely körülmény kétségtelenül arra vezethető vissza, hogy a tenyésztők kezdők voltak ezen a téren és hogy az osztályozás nem volt megfelelő. Remélhető, hogy a következő kiállítás, amelyre az egyesület már díjakat is kitűzött, jobb eredményt fog felmutathatni.

Annak igazolására, hogy az egyesület mily nagy gondot fordít a tenyésztésre, megemlítjük, hogy a tenyészpontokon kívül bizonyos körökre bizonyos súlyok állapítottak meg.

Legkisebb súly bizonyos koru *large black* sertéséknél. 12-hetes korban: 1. április-szeptember között elválasztott malacoknál: kocáknál 50 font, kanoknál 55 font. 2. október-március között elválasztott malacoknál és pedig kocáknál 45, kanoknál 50 font. Négy-hónapos korban: 1. kocáknál 70, kanoknál 75 font, 2. kocáknál 65, kanoknál 70 font.

Az ezen súly alatt maradó sertések ezért eladhatók mint törzskönyvezett *large black*-ek, mert az egyesület célja nem az, hogy az eladást meggátolja, de hogy könnyen elérhető súly-standardot állapítson meg és kétségtelen, hogy ez az eljárás nagyon egyszerű.

A *large black*-tenyésztést Skótszágban nagy arányokban *Louison Mac Queen Douglas* vezette be, az ő tenyészete uttörő ezen a téren és ezzel példát adott az őt követőknek. A *Douglas*-féle tenyésztet sertései Skócia sok részén ismeretesek, de még inkább a tengeren túl, amely vidékeket a tenyésztő bejárta és a tenyésztési viszonyokat a helyszínen tanulmányozta.

Érdekes tapasztalatra jutott például Dél-Afrikában, ahol különböző sertésfajták nagy hajlandóságot mutatnak atavizmusra, az eredeti fajtákra való visszaállításra. Bizonyos esetekben ez a visszaállítás szinte mulatságosnak volna nevezhető, ha nem jelenene oly nagy veszteséget a tenyésztőknek.

Csofalatos módon a *large black* nem érzékeny az éghajlati viszonyokra és a kísérletezést már sok éven keresztül jól megállta. *Douglas* már közel 10 évvel ezelőtt szállította Dél-Afrikába az első *large black*-eket és ezeknek, valamint a később importáltaknak ma már sokezer utóda van odakünn, úgyhogy a délafrikai törzskönyvben egyedül a *large black* mintegy 100 oldalt tölt be, amely tény maga minden egyébnél többet mond. Megállapítást nyert, hogy zsirsertések nyeresése igen jónak bizonyult a *large black*-berkshire-i keresztezés és pedig berkshire-i kanok használatával.

Nem régebben a *Douglas*-tenyésztőből Portugália részére rendeltek tipikus egyedeket. Eddig a cikk.

Nem lesz talán érdektelen megemlíteni, hogy *L. M. Douglas*, mint a *National Association of Pig Breeders* (sertéstenyésztők nemzeti egyesülete) elnöke 1921. nyarán mangalica tenyészsertések beszerzése iránt lépett velem érintkezésbe, mert amint mondta, ez a fajta a sertéstenyésztésnek ott tervbe vett megjavításánál bizonyos tulajdonságok elérésére hasznos lehet.

Ez az üzlet azonban az akkori kiviteli, valutáris és egyéb nehézségek miatt nem jött létre.

Ezt most azért említem meg, mert ha esetleg valamely hazánkbeli sertéstenyésztőt a *large black*

érdekelné és kísérletezni óhajtana ezzel a fajtaival,*) talán valami csereüzletet lehetne kötni *Douglas*-al, aki különben író és mérnök is és mint ilyen specialista állati termékek feldolgozására szolgáló (husipar stb.), továbbá tejgazdasági gépekben és mindenestre olyan ember, akivel összeköttetésbe lépni sok tekintetben haszonnal járhatna. Bakonyi Pál.

A sejtstimulálás, mint biokémiai eljárás a terméshozam fokozására.

(M. Kir. Mezőgazdasági Növénybiokémiai Intézet Közleménye.)

II.

3. A stimulálószer hatása a terméshozamra.

A stimulált növények erősebben kifejtett, klorofillban dúsabb levélzete és erőteljesebb gyökérzete, az asszimilációs tevékenység fokozását vonja maga után, ami aztán végeredményben a terméshozam növekedését eredményezi.

Popoff az 1922-1923. termelési évben végzett először nagyobb arányokban stimulációs természeti kísérleteket s ezek alapján ajánlja a vetőmag utján történő sejtstimulációt, mint olyan, gyakorlatilag is könnyen keresztülvihető eljárást, amellyel a terméshozam lényeges fokozását lehet elérni.

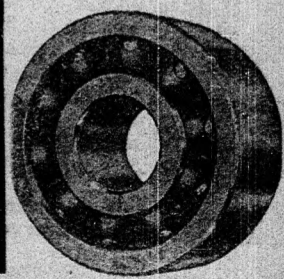
Popoff 1922-1923. természeti kísérletei — számszerint 44 — Bulgáriában és pedig különböző helyeken voltak beállítva. Nem lehet célunk jelen közleményben valamennyi kísérlet számszerű eredményeit ismertetni, már néhány adat is elegendő lesz a magstimuláció utján elérhető terméshozam növekedés megismerésére. Az alábbi összeállításban közölt dupla számok különböző összetételű stimulálószerrel és különböző ideig tartó áztatással stimulált vetőmagokkal sorozatosan beállított parcellák minimum-maximum termését jelentik.

Ezen kísérletek alapján állapította meg aztán *Popoff* minden növényre nézve a leghatásosabb stimulálószer és a helyes áztatási időt. A közölt terméseredmények 1000 m²-es (= 1 Dekar) parcellákra átszámított értékek.

Sorszám	Növény neve	Stimulált parcella	Szárazkontroll termése kg.-ban
1.	Buza	196-312	180
2.	"	205	126
3.	"	151-191	144
4.	Árpa	242-322	250
5.	Róz	151-164	86
6.	"	196-279	214
7.	Zab	109-196	100
8.	"	120-140	80
9.	Köles	99-218	120-145
10.	Riz	109-318	125-168
11.	Tengeri	151-267	142-201
12.	"	330-370	315-325
13.	Takarmányrépa	3100-4615	2825-2970
14.	Bükköny	120-180	102-137
15.	"	142-178	120-133

Popoff több kísérleténél a szalmatermést is meghatározta s azt tapasztalta, hogy a stimulálás a szalmatermést is növelte, összehasonlítva azonban a stimulált parcellák szem- és szalmatermését, kitűnik, hogy a szemtermés több esetben nincs arányban a szalmatermessel. *Popoff* és munkatársainak természeti kísérletei között több olyan is akad, amelyek teljesen negatív eredménnyel végződtek. A negatív kísérletek

*) A *large black* (nagy fekete) nálunk *Cornwall* elnevezés alatt jól ismert és kitűnően bevált fajta, melyet többen már évek óta tenyésztenek. Mindenesetre jó volna, ha javításra és vérfrissítésre a *Douglas*-féle tenyésztőből hozzatnánk anyagot és az érdeklődőknek *Bakonyi Pál* földműv. miniszteri tanácsos ur szívesen megadhatná a közelebbi felvilágosításokat. Rovatvezető.

Svájci precíziós munka!

Kartellen kívül!
S. R. O. GOLYÓSCSAPÁGY

ALAPÍTÁSI ÉV
1890

TELEFON;
161-49

Lerakat: S. R. O. GOLYÓSCSAPÁGY R.-T.
BUDAPEST, VI., GYÁR-U. 28.

7484

MOST RENDELJEN ESŐT

PHOENIX és
ZALA öntöző-
berendezés stb.

JÓVÓ NYÁRARA GAZDASÁGÁBA
a Mezőgazdasági Öntöző R.-T-nál
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz., II.
Telefon: 28-36, 201-24 5827 Távirati cím: Zalaphoenix

VFOLYAM.

zzel a fajtával*)
Sini Douglassal,
mint ilyen speci-
szolgáló (hus-
kben és minden-
tetésbe lépni sok
Bakonyi Pál.

s,
járás
zására.

(mennyé.)

mészhozamra.

ifejlett, klorofill-
gyökérzete, az
at vonja maga
a terméshez

évben végzett
ációs természetű
vetőmag utján
gyakorlatilag is
elnyel a termés-
ni.

erletei — szám-
lomból különböző helye-
nk jelen közle-
rű eredményeit
adó lesz a mag-
kedés megisme-
zölt dupla szá-
lószerekkel és
stimulált vető-
ellak minimum-

eg aztán Popoff
sabb stimuláló-
ktra átszámított

Szárazkontroll termése kg.-ban
180
126
144
250
86
214
100
80
120-145
125-168
142-201
315-325
2825-2970
102-137
120-133

ermést is meg-
stimulálás a
ntva azonban a
mészt, kitűnik,
és arányban a
ának természetű
amelyek teljesen
atív kísérletek

rneall elnevezés
lyet tölben már
na, ha javításra
hozatnánk anya-
dműv. miniszteri
lebbi felvilágosi-
Rovostvezető.

egyes esetekben magyarázatokat találhatják a kedvezőtlen (magyon száraz vagy esős) időjárásban (így például ha a stimulált mag elvetéskor igen nedves az időjárás, a stimulálószer kioldódhatik a magból, még mielőtt hatását kifejtette volna), más esetekben azonban nem sikerült az eredménytelenség okát megállapítani. A „Gesellschaft für Stimulation“ 1923-1924. évi németországi stimulációs kísérleteiből kitéjük, hogy

7 zabkísérletből	5	pozitív	2	negatív
5 árpakísérletből	3	„	2	„
3 burgonyakísérletből	2	„	1	„
3 tatarakakísérletből	3	„	—	„
2 csillagfürtkísérletből	2	„	—	„
1 köleskísérletből	1	„	—	„
1 tavaszi búzakísérletből	—	„	1	„
1 tavaszi árpakísérletből	—	„	1	„

eredményrel végződött: különböző konyhakerti növényekkel beállított kísérletek, az 1924. októberig beérkezett jelentések alapján, mind pozitív eredményre jutottak.

Összehasonlítva a stimulált és kontrollnövények szemtermését minőségi szempontokból, Popoff azt tapasztalta, hogy a nagyobb terméshez nem esik a csirázás rovására, a stimulált rizs, tengeri és árpa már külsőleg is jobbmintőségű termést adott s a termések kémiai összetételében — így a hamutartalmában is — semmi különbséget sem lehetett megállapítani. Ezen utóbbi körülményből ama fontos következtetés vonható le, hogy a magstimuláció eredményeként mutatózó terméstöbblet a talaj tápanyagainak fokozottabb kihasználását vonja maga után, nem létezik olyan stimulálószer, amely tápanyagokban szegény talajon emelné a terméshezámot, tehát a stimulálószer nem csodaszerek — amint azt sokan gondolni vélik — hanem olyan hatóanyagok, amelyek a stimulált magvakból kifejlődő növények részére a talaj tápanyagainak tökéletesebb értékesítését (a stimulált növények erőteljesebb gyökérzetük révén mélyebb talajrétegekből is vehetnek fel tápanyagokat) és ezzel kapcsolatosan a levegő — ingyen rendelkezésünkre álló — szén-savának fokozottabb kihasználását teszik lehetővé.

4. A stimulálószer hatásának elméleti magyarázata.

Popoff a stimulálószer redukáló, illetve oxidálható tulajdonságával kívánja a sejtszimulációnak elméleti magyarázatát adni. A stimulálószer elvonja a sejtektől a sejtférbéjéhez lazán lekötött oxigént, tehát a sejtek fokozottabb mértékben vehetnek fel oxigént a levegőből, élénkebb lesz a sejtek oxigén-cseréje, ezzel kapcsolatban a sejtek oxidációs tevékenysége, vagyis a lélegzés fokozódik, ez pedig maga után vonja az összes életfolyamatok intenzívebb lefolyását, ami aztán külsőleg a stimulált sejtek erőteljesebb fejlődésében és gyorsabb szaporodásában nyilvánulhat meg.

Olyan kísérleteket, amelyek Popoff ezen elméletének bizonyítékul szolgálnának, legalább is tudomásunk szerint nem végeztek. Ha Popoff elmélete helyes, akkor a stimulált magvaknak szemben a kontrollmagokkal, több szén-savat kell kitélegyezni. A vizsgálatok ebben az irányban a növénybiokémiai intézet laboratóriumában jelenleg folyamatban vannak.

Popoff elmélete legfeljebb csak a stimulált magvak kezdeti gyorsabb és erőteljesebb fejlődésének (csirázásnak) adhatja magyarázatát; az még elképzelhető, hogy a magvak csirasejtjeibe bejutott kismennyiségű stimulálószer képes a csirasejtek kezdeti szaporodására, vagyis a magvak csirázására gyorsítólag hatni. Ezzel szemben Popoff elmélete nem magyarázza meg, hogy a vetőmag utján stimulált növényeknél, a hosszú hónapokon át tartó vegetációs időszak alatt tapasztalható gyorsabb és erőteljesebb fejlődés s ennek eredményeként mutatkozó nagyobb terméshezám milyen hatás folytán jön létre. Nem képzelhető el, hogy a stimulálás által kiváltott intenzívebb lélegzés olyan mélyreható változást tudna előidézni a csirasejtben, hogy a stimulált csirasejteknek kezdetben mutatkozó gyorsabb osztódóképessége mintegy örökségként szállhatna át a csirasejtekbe; hosszú hónapokon át keltekező sejtek milliárdjaira.

A Popoff-féle magstimuláláson kívül ugyancsak stimuláló módszerekként szerepelnek az ugynevezett hajtási eljárások, amelyekkel sikerült különböző növények nyugalmi időszakát megrövidíteni s amelyeket manapság már kiterjedten alkalmaznak a kertészetben (például télen virágzó orgona, jácint). Ilyen hajtási eljárás, amely a legközelebbi vonatkozásban áll a magstimulálással, a Molisch-féle melegvizifürdős módszer, amely abban áll, hogy a hajtandó növényt, például orgonát, 9-12 órán 30°-os tiszta vízbe merítnek és aztán a rendes módon hajtják. A tiszta kútvízben való áztatás magstimuláló hatását Popoff a benne levő sókra vezeti vissza, később ismertetendő vizsgálatainak folyamán azt tapasztalták, hogy a teljesen sómentes desztillált víznek is van magstimuláló hatása, továbbá megfigyeltük, hogy az áztató víz hőfoka is befolyással van a stimulálásra. Mindezek amellet szólnak, hogy a magstimulálás magyarázatánál nemcsak a stimulálószerre, hanem magának az áztatási folyamatnak a hatására is tekintettel kell lenni. A magstimulálás magyarázatához fontos adatokat fognak majd szolgáltatni azok a folyamatban levő kísérleteink, amelyekben azt vizsgáljuk, hogy az áztatás alatt milyen anyagok oldódnak ki a magvakból s hogy a stimulálószer miképpen hatnak a magvakra a nyugalmi időszakban.

talható gyorsabb és erőteljesebb fejlődés s ennek eredményeként mutatkozó nagyobb terméshezám milyen hatás folytán jön létre. Nem képzelhető el, hogy a stimulálás által kiváltott intenzívebb lélegzés olyan mélyreható változást tudna előidézni a csirasejtben, hogy a stimulált csirasejteknek kezdetben mutatkozó gyorsabb osztódóképessége mintegy örökségként szállhatna át a csirasejtekbe; hosszú hónapokon át keltekező sejtek milliárdjaira.

A Popoff-féle magstimuláláson kívül ugyancsak stimuláló módszerekként szerepelnek az ugynevezett hajtási eljárások, amelyekkel sikerült különböző növények nyugalmi időszakát megrövidíteni s amelyeket manapság már kiterjedten alkalmaznak a kertészetben (például télen virágzó orgona, jácint). Ilyen hajtási eljárás, amely a legközelebbi vonatkozásban áll a magstimulálással, a Molisch-féle melegvizifürdős módszer, amely abban áll, hogy a hajtandó növényt, például orgonát, 9-12 órán 30°-os tiszta vízbe merítnek és aztán a rendes módon hajtják. A tiszta kútvízben való áztatás magstimuláló hatását Popoff a benne levő sókra vezeti vissza, később ismertetendő vizsgálatainak folyamán azt tapasztalták, hogy a teljesen sómentes desztillált víznek is van magstimuláló hatása, továbbá megfigyeltük, hogy az áztató víz hőfoka is befolyással van a stimulálásra. Mindezek amellet szólnak, hogy a magstimulálás magyarázatánál nemcsak a stimulálószerre, hanem magának az áztatási folyamatnak a hatására is tekintettel kell lenni. A magstimulálás magyarázatához fontos adatokat fognak majd szolgáltatni azok a folyamatban levő kísérleteink, amelyekben azt vizsgáljuk, hogy az áztatás alatt milyen anyagok oldódnak ki a magvakból s hogy a stimulálószer miképpen hatnak a magvakra a nyugalmi időszakban.

5. A magstimulálással szemben elfoglalandó álláspont.

Popoff és munkatársainak magstimuláló kísérletei olyan meglepő gyakorlati eredményeket szolgáltatottak, amelyek felett nem lehet csak egyszerűen napirendre térni. Hangsúlyozni kívánjuk azonban, hogy Popoff és munkatársainak természeti kísérletei egymagukban, még ha el is tekintünk azoknak kisebb-nagyobb hibáitól (nedveskontroll-kísérletek mellözése, 500 m²-es búzaparcella természetreményének megállapítása három kévből, teljesen azonos körülmények mellett beállított párhuzamos kísérletek hiánya) korántsem elegendők ahhoz, hogy a kérdéssel végtelenül leheessen mondani s hogy a magstimulálást mint bevált eljárást lehessen ajánlani. Mindenesetre kívánatos, hogy kisebb arányokban, minél többen végezzenek szakszerű magstimuláló kísérleteket a Popoff-féle eredeti stimulálószerrel (pontosan betartva a különböző stimulálószerhez adott használati utasításokat), mert a kérdés természeténél fogva igen nagyszámú laboratóriumi és szabadföldi kísérlet szükséges ahhoz, hogy a magstimulációval elérhető termésnövekedésről tiszta képet alkothassunk magunknak.

Popoff magstimulációs kísérleteinek ujszerűsége magyarázza, hogy a szakirodalomban — eltekintve Popoff és munkatársainak a közleményeitől — nagyon kevés adatot találunk a magstimulálásra vonatkozólag.

Behn kísérlete szerint magnézium-, mángán- és foszfor-savas káliumsókkal stimulált zab nem adott nagyobb termést, akridin-vegyülettel való stimulálás tengerinél pozitív, zabnál, cukorrépanál és mustárnál negatív eredménnyel járt.

D. Meyer (Breslau) azt tapasztalta, hogy klór-magnéziummal stimulált növények (zab, buza és rozs) kezdeti fejlődésükben valamelyest visszamaradtak, később a különbségek kiegyenlítődték s végeredményben nem adtak nagyobb terméshezámot.

G. Bredemann tapasztalatai szerint a használt stimulálósók (magnézium-mángán- és kálisók) gabonaféléknél csak a kezdeti fejlődést (csirázást) befolyásolták valamelyest kedvezően, a további növekedésre és a terméshezámra — egy eset kivételével — nem voltak hatással.

Bringmann, Gisevius és Straub azt találták, hogy klór-magnézium magában hátráltatólag, klór-magnézium + magnézium-szulfát, kálium-szulfát pedig serkentőleg hatott a buza csirázására.

A növénybiokémiai intézet a debreceni dohánykísérleti állomással együtt állított be 1924. őszén buzastimulációs természetű kísérleteket. A használt stimulálóoldatokról, valamint a talajban végzett csirázási kísérletek eredményeiről az alábbi összeállítás nyújt felvilágosítást. Az áztatás ideje minden esetben 7 óra volt s a stimulált magvakat teljes kiszáradás után vetették el, illetve használtuk a csirázási kísérletekhez.

Sorszám	Stimuláló oldat	Csirázott 7-ik napon %
1.	3% MgCl ₂ kútvízben	15
2.	1 1/2% MgCl ₂ + 1 1/2% MgSO ₄ kútvízben	60
3.	1 1/2% MgSO ₄ + 1 1/2% MgSO ₄ „	63
4.	3% MgCl ₂ desztillált vízben	48
5.	1 1/2% MgCl ₂ + 1 1/2% MgSO ₄ deszt. vízben	31
6.	1 1/2% MgSO ₄ + 1 1/2% MgSO ₄ „	67
7.	Kútvíz	63
8.	Desztillált víz	61
9.	1% Tanninkútvízben	66
10.	Szárazkontroll	31

E táblázat adataiból kitéjük, hogy a klór-magnézium kútvízben hátráltatta a csirázást, a többi esetben — az 5-ik kísérlet kivételével — a stimulált magvak — szemben a szárazkontrollal — gyorsabb csirázásnak indultak. A további fejlődés folyamán (a 14-ik napig bezárólag) azt tapasztaltuk, hogy leggyengébben fejlődött az 1-es számú, utána következett a szárazkontroll, a többi esetben, szemben a szárazkontrollal, erőteljesebb fejlődést észleltünk, észrevehető különbségek azonban a különböző stimulálószer és kútvíz vagy desztillált víz hatása között nem mutatkoztak. Ezen kísérlet további eredményeiről, valamint most tavaszkor a „Gesellschaft für Stimulation“ által rendelkezésünkre bocsátott stimulálószerrel, a debreceni dohánykísérleti állomással közösen tervezett természetű kísérletek eredményeiről, ugyancsak e helyen fogunk beszámolni.

Budapest-Debrecen.
Bodnár János dr. Straub János dr.
egyetemi ny. r. tanár, a növény- egyetemi I. tanárség.
biokémiai intézet vezetője.

Uj rendeletek.

A vegyes döntőbíróági eljárás határideje és költségei.
A külügyminiszter f. hó 10-én tette közzé a hivatalos lapban a Magyarország és Románia között a trianoni szerződés 239. §-a szerint alakított vegyes döntőbíróági módosított eljárási szabályait, melyekre vonatkozólag f. évi január 15-17-én Párizsban megállapodás jött létre.
E szerint a vegyes döntőbíróághoz való keresetbennyújtási határidőt f. évi május hó 1-ig hosszabbított meg s az eljárás szabályokban megállapított egyéb határidő pedig ugy tekintendő, mint amely az 1923. évi december hó 1-től 1925. évi január hó 15-ig terjedő időközben fel volt függesztve s így az utóbb említett naptól kezdve folyik újból.
Ezenkívül kimondja az új megállapodás, hogy a felek megállapították és jogi tanácsadóikat a vegyes döntőbíróághoz mellélt működő kormány megbízottak sorából is választhatják. Ezenkívül megengedi az új megállapodás a kereseti kérelemnek a keresetlevél beadása után való felemelést, a felperes által megindított eljárás költségeinek fedezetére letétbe bízották összegét pedig 100 frankról 50 frankra csökkentti.
A vegyes döntőbíróági költségeknek biztosítása végett a jogkereső felek terhére a következő, francia frankban számított díjszabás állapított meg: 5000 frankot meg nem haladó követelés után 50, ezenfelül 10,000 frankig 60, 25,000 frankig terjedő követelés után 75, 50,000 frankig 100, 100,000 frankig 125, 200,000 frankig 150, 350,000

BÄCHER-MELICHAR gyártmányai ismét kaphatók

Ajánlattal készséggel szolgál:

BÄCHER * MELICHAR

RUDDOLF FERENC

BUDAPEST 1778

V., Vilmos császár-ut 60. sz.

Sörgöncim: KULTUR Budapest TELEFON: 28-02 és 19-57

Mezőgazdasági gépek és eszközök, ekék, boronák, vetőgépek, szecs-kavágók, répavágók, kukoricamorzsolók, teljes cséplőgarnitúrák

MOTOROK, MALMOK

Wohanka és Társa Utóda R.-T. Minta-raktár Budapest, V., Vilmos-császár-ut 76.

Kérjen árajánlatot!

ivül:
GY
Y R.-T.
-U. 28.

N
T
T-nál
sz., II.
apheozix

frankig 175, 500,000 frankig 200, 750,000 frankig 250, 1.000,000 frankig terjedő követelés után 300 frank s minden további 500,000 frank után további 150 frank fizetendő, míg a kérelem tárgya a 6 millió frankot el nem éri. Az ennél nagyobb összegű követelésekre külön díjszabást fog alkalmazni.

KÖNYVISMERTETÉS.

Allatorvosi szülészeti. Irta: *Hetzel Henrik dr.*, a szülészeti ny. rk. tanára a Budapesti M. Kir. Allatorvosi Főiskolán. 360 oldal, 154 képpel. Gödöllő, 1925. A szerző saját kiadása.

Hetzel Henrik dr. nevére és munkásságára a szélesebb körű nyilvánosság figyelmét a „*Szarvasmarhák meddősége*” címmel 1912-ben megjelent könyve terelte, amely meggyőzően mutatott rá arra, hogy a meddőség elleni küzdelem szakszerű folytatásával állatállományunkat milyen jelentősen lehetne fokozni. Erről a kérdéssel több tanulságos cikket írt a *Köztelek* lap hasábjain, előadásokat is tartott a gazdaközönység számára, de sajnos, ennek körében törekvéseinek nem támadt még eddig kellő visszhangja, pedig a külföldön a meddőség kiküszöbölése érdekében, a leggyakrabban éppen gazdatársadalmi szervezetek által vezetett rendszeres tevékenység igen nagy eredményeket ért el. Nálunk *Hetzel Henrik* írásai és igazságai még kevésbé ismeretesek a gazdaközönység szélesebb rétegeiben, bár őt — mint a szülészeti és meddőségi kérdések valóban legelsőrendű specialistáját — egyes nagyobb gazdaságok egyre gyakrabban kérik fel közreműködésre és ahol az ő ritka gyakorlati tudását és érzékét, csodálatos kezűességét, a kellemetlen munka fölényes végzését, megállapításainak biztonságát és beavatkozásainak eredményes voltát egyszer megismerték, ott minden adódó alkalommal nyomban igénybe veszik személyét.

Ar időn most megjelent szülészeti könyvéről megemlékezem és azt a gazdaközönység különös figyelmébe ajánlom, szükségesnek tartottam ezt előrebocsátani, hogy annál jobban értékelhesse azt a nyereséget, amelyet ennek a könyvnek megírása és kiadása nemcsak szakirodalmunk és szakoktatásunk, hanem mezőgazdaságunk és állattenyésztésünk részére is jelent. Ez az „*Allatorvosi szülészeti*” valóban hivatott szakember tollából került ki, aki alapos tudományos felkészültségét és évek hosszú során át szerzett gazdag gyakorlati tapasztalatait egyaránt a munka szolgálatába állította. Elsősorban tankönyvet óhajtott írni hallgatói részére, hogy ezek tanulmányaik közben ne szoruljanak hiányos jegyzetekre. De éppen olyan értékes és hasznos ez a könyv a gyakorlati gazdák részére is, akiknek ugyszólván mindennapi gyakorlatához tartozik a szülésekkel és a velük kapcsolatos kérdésekkel való foglalkozás, amelyekben baj esetében hasznos segítőtársuk az állatorvos, de általában maguknak kell a szülések sima lebonyolítását és annak előfeltételeit biztosítani, hogy nehéz esetekben az állatorvosi beavatkozás eredményes lehessen. Ezért minden gazda örömmel szerezhet tudomást ennek a hűzgapótló értékes könyvnek a megjelenéséről, amely bizonyára állandó használatban levő, hasznos kézikönyve lesz a legtöbb gazdának.

Az „*Allatorvosi szülészeti*” cím után a legtöbben alighanem azt hiszik, hogy ez a könyv csupán a nehéz és bonyolult ellések eseteiben való beavatkozások módjait tárgyalja. Pedig ez az u. n. *szülészeti műtét* csak egy része a nagy munkának, amely sok egyéb, a gazdát talán még közelebből érdeklő kérdéssel is behatóan foglalkozik. A könyv a magzat fejlődés- és élettanának alapos ismertetésével kezdődik, amelynek keretében a vemhesség megállapításával részletesen foglalkozik. Behatóan szól a vemhesség alatt az anyaállaton, a magzatburkokon és a magzaton fellépő betegségekről, majd az ellés

élettanát és az ellés alatt az anyán keletkező különböző betegségeket ismerteti. Nagyon érdekes és gyakorlati szempontból is különösen értékes a könyv II. része, amely a tejmirigy betegségeivel foglalkozik, amelyekre vonatkozóan az ismeretek a gyakorlatban meglehetősen hiányosak. A III. rész a tulajdonképpeni szülészeti műtét, amely a körelőzményeket, az előkészületeket, a vizsgálatot és a különböző esetekben a segélynyújtás módjait és eszközeit egyenként részletesen tárgyalja. Sok szép kép teszi tanulságosabbá és még könnyebben érthetővé a könyv amugy is világosan megírt szövegét, amelynek minden sorából szintén kiérzhető a szerző széleskörű fölényes szaktudása, erős gyakorlatiérzéke, rengeteg közvetlen tapasztalata és a tárgy iránti lelkes szeretete.

Meggyőződésünk, hogy ha ez a könyv a gazdaközönység körében a kívánatos mértékben elterjed, nemcsak a szülészeti esetekben fog sok érték mentéséhez segídeként nyújtani, hanem a szakszerű alapismeretek népszerűsítésével elő fogja segíteni a meddőség és a járványos elvetelés elleni küzdelem eredményesebb és szélesebbkörű folytatását is.

K. T. S.

Gazdatársadalmi mozgalmak.

Rovatvezető: *Fabricsus Endre.*

A Szabolcsvármegyei Gazdasági Egyesület Nyiregyháza február 28-án tartotta meg évi rendes közgyűlését *Szalánczy Bertalan* m. kir. gazdasági főtanácsos, elnök elnökelete alatt, melyen *Jármny Menyhért dr. e. alelnök*, *Rácz Lajos dr. kamarai igazgató*, a választmány nagy része és több egyesületi tag volt jelen. Az egyesület számvizsgálóbizottsága az egyesület tiszta vagyonát 73.239,911 koronában, az egyesület kereskedelmi irodája útján elért jutalékát 9.000,000 koronában állapította meg. *Rácz Lajos dr. kamarai igazgató* bejelentette, hogy a szabolcsi burgonya külföldi elhelyeztetésére a vasuti tarifa mérséklését eszközölte ki és így kilátás van nagyobb tömegű burgonyának külföldi részéről való átvételére. *Pap Géza* egyesületi titkár felolvasta az egyesület 1924. évi működéséről szóló jelentést, mely az egyesület fokozódó tevékenységéről számol be. Az egyesület a gazdák érdekében több sikeres értekezletet tartott a dohánybevéltási árak felemelése, a cukorrépabevéltési árak kedvezőbb megállapítása érdekében, kiemelendő a tavasz folyamán a körzeti kamarával együttesen rendezett országos burgonyakiállítás és vásárja, Nyiregyháza centriális ünnepségei keretében rendezett lövész- és állatkiallításai, melyek a híres szabolcsi lövésztést tették közismertté. Az egyesület kereskedelmi irodája útján látta el a gazdákat megfelelő vetőmaggal, műtrágyával és rézgáliccal és burgonyatermésüket nagy tételekben közvetítette a piacnak. Az egyesület anyagi helyzetén a tagsági díjaknak a birtok nagysága arányában felemelésével segített, melyet újabb aranykoronaalapon számít ki. Ezen a gyűlésen ejtett meg az alapszabály szerinti tisztújítás. Alelnökök lettek: *Kállay Miklós dr. főispán*, *Jármny Menyhért dr.* és *Békény Aladár* miniszteri tanácsos, földbirtokosok. A választmány 60 tagra egészítette ki magát és a hivatalbéli tagok sorába beválasztotta a körzeti mezőgazdasági kamara igazgatója is. A felügyelőbizottság tagjai lettek: *Drucker Henrik*, *Szondy István* és *Somossy Ferenc*, a számvizsgálóbizottság elnöke *Balogh Gyula* uradalmi kasznár, tagjai: *Klár András dr.* és *Nagymáté András* lettek. Az OMGE igazgató-választmányába kiküldettek: *Szalánczy Bertalan* e. elnök, *Jármny Menyhért dr. e. alelnök* és *Erdőhegyi Lajos dr.* nemzetgyűlési képviselő. A GEOSZ nagygyűlésére kiküldettek: *Eszenyi Jenő*, *Liptay Jenő*, *Papp Géza* e. titkár, *Szalay Béla*

és *Vay Miklós* br. igazgatóválasztmányi tagok. Tárgyalta a Pestvármegyei Gazdasági Egyesület megkeresését a mezőgazdasági kamarákkal létesítendő szorosabb kapcsolatlétesítése érdekében. A kamaraiszervezeteket megalkotó törvényt elhibáztottnak tartja az egyesület, mert oly elemek túlsúlyát biztosítja a kamarai vég-szerveit alkotó járási mezőgazdasági bizottságokban, akik inkább vezetésre szorúlnak, mintsem vezessenek és akik olyan célokat követnek, mely végeredményben a mezőgazdaság romlására fog vezetni. Az egyesület önállóságáról lemondani nem hajlandó és azért függő viszonyba jutni a kamarával nem akar. Szükségessé tartja azonban, hogy a kamarai törvény revízió alá kerüljön, addig pedig közös egyetértésben munkálkodik a kamarával a gazdatársadalom és mezőgazdaság fejlesztése érdekében. A *szőlősgazdák* válságos helyzete is megbeszélés tárgyává tétetett és *Szalay Béla* indítványára megfelelő lépések megtételét határozta el a közgyűlés.

A cseh agrarreform és a nemzeti kisebbségek.

A cseh-szlovák birtokreformnak a nemzeti kisebbségekhez tartozó birtokok ellen irányuló végrehajtása a jogos panaszok sorát idézte elő az érdekeltek magyar és német birtokosok körében. Legutóbb e sérelmek orvoslása végett a csehszlovákiai kisebbségek egyesítő kérvényt adtak be a Népszövetség tanácsához, amelynek érveit és a birtokreform eddigi eredményeire vonatkozó adatait alábbiakban közreadjuk.

A kérvény adatai szerint 1921-ben 6074 ha-t osztottak fel, 1922-ben 38,991 ha-t, 1923-ban 94,404 ha-t és 1924-ben 205,900 ha-t. Ez adatok ismertetése után kimutatja, hogy a cseh agrarreform és annak végrehajtása a békeszerződéssel és a kisebbségi szerződéssel ellentétben van. A törvény a kisebbségeknek semmiféle garanciát nem nyújt arra, hogy a nemzetközi hivatalos intézkedésekben biztosított egyenlő elbánásban legyen része. A törvény szövegében ugyan nem jut kifejezésre ez a különböző bánásmód, azonban a végrehajtási szervezetben a kisebbségnek nem lévén képviselője, az egész végrehajtás intenciója arra irányul, hogy a kisebbségek vagyonát a többségre ruházza. A reformot eltérően hajtják végre aszerint, amint tisztán cseh, avagy kisebbséglakta területekről van szó. Előbbi esetben helybeliek részesülnek az elosztásban, utóbbi esetben pedig telepítés útján érik el azt, hogy a felosztott földek mindenkörön cseh, vagy tót kezébe kerüljenek. A reform célja nem is annyira gazdasági, mint inkább politikai, aminek az u. n. maradék-birtokok alakítása is egyik fényes bizonyítéka, amelyeket a tulajdonképpeni földigény kielégítése után is csak igénybe vesz a földhivatal és nagyobb egységekben természetesen csehnek, vagy tótnak juttat. A nemzeti kisebbségek többnyire ki vannak zárva a részesedésből, ezenkívül a kisajátított földeket jóval az értékükön alul fizetik meg s így a kisebbségek fokozatos és tervszerű gyengítését és tönkretetését okozzák.

Ez összegezett sérelmek igazolására a kérvény számos konkrét esetet sorol fel. Kimutatja, hogy telepítéseket eddig már 16 helyen kezdték 19,000 hold terület felhasználásával; a 16 helységből 15 tiszta magyar terület. De viszont a telepések mind kizárólag csak csehek vagy tótok, pedig lehetetlen az, hogy egyetlen egy magyar vagy német sem felelt volna meg a törvényes követelményeknek. Rámutat a kérvény arra, hogy a földhivatal számos esetben sportcélokra is osztott földet, de csakis cseh egyletek számára. A németek és magyarok ilyen irányú kérését eddig még minden esetben visszautasították.

Többféle sérelem felsorolása után a kérvény azzal a kéréssel fordul a Nemzetek Szövetsége Tanácsa-

CSICSÓKA-VETŐGUMÓ

s az összes mezőgazdasági magvak beszerezhetők a

Magyar Magtenyésztési R.-T.-nál

Budapest, IV., Szép-utca 1. szám

Telefon: József 148-28, 148-29

Sürgőnycim: Granarium

7423

F&S GOLYÓSCSAPÁGYAK

Telefonok J. 39-02, 51-99

VECSEY JENŐ OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK

Sürgőnycim: VECSEYÉK.

BUDAPEST, VIII. KERÜLET, KISSTÁCIÓ-UTCA 11. SZÁM

hoz, hogy gondoskodjék a kisebbségek biztosított jogait garantáló követelmények betartásáról, a felpanaszolt sérelmek megvizsgálására független szakbizottságot küldjön ki, szükség esetén, a hágai állandó nemzetközi döntőbíróóság véleményét kérje ki és végül, hogy javasolja a csehszlovák köztársaságnak azt, hogy az agrárreform végrehajtását a kisebbségi szerződésbe ütköző esetekben függeszse fel mindaddig, amíg vagy a Népszövetség tanácsa, vagy a hágai bíróság dönt.

A kérvényt, amelyhez számos hivatalos jelentést, végzést, jogi véleményt és az agrárreform részleteire, technikájára és eljárási szabályaira vonatkozó memorandumot csatoltak, a szociáldemokrata párt, az összes magyar és német pártok és a rutén autonóm párt is aláírta.

Ennek a kérdésnek a tárgyalása a Népszövetség tanácskozásai során rövidesen napirendre kerül. Feszült érdeklődéssel várják az ügy elintézését, valamint a hágai nemzetközi döntőbíróóság döntését arra a körülbelül négyszázat számláló panaszra nézve, amelyeket cseh-szlovákiai földbirtokosok adtak be a pártatlan nemzetközi fórum elé a cseh agrárreformnak rajtuk elkövetett jogtalanságai ellen.

ALLATORVOSI BELGYÓGYÁSZAT

Iris: Dr. HUTYRA FERENC és Dr. MAREK JÓZSEF
 I. kötet: Dr. Hutyra Ferenc: Fertőző betegségek. Ára 154,000 Ft
 II. kötet: Dr. Marek József: A szervek betegségei. Ára 308,000 Ft
 Postakötségek külön árazandók!
 „Patria” r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Dlióli-ut 26. (Köztelár)

Felhívás előfizetőinkhez.

Április hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra. Felhívjuk t. előfizetőinket,

akiknek előfizetése e hó végével lejár,

hogy az előfizetési díjat lapunk múlt számához csatolt postautalványon mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be. **Akik az előfizetési díjat 1925. április 10-ig nem küldik be,** azok címére a lap küldését kénytelenek leszünk **beszüntetni.**

Az előfizetési díjat **ugyanazon cím alatt** kérjük **beküldeni,** mint **amely címen a lap jár.**

Előfizetési ár:

egy évre	320,000 korona
fél "	160,000 "
negyedévre	80,000 "

OMGE tagoknak a tagsági díjon felül:

egy évre	200,000 korona
fél "	100,000 "
negyedévre	50,000 "

A kiadóhivatal.

VEGYESEK.

Az Országos Törzskönyvelő Bizottság gyűlése. Az OTB március hó 5-én Wellmann Oszkár dr. alelnök elnöklésével gyűlést tartott, amelyen örömmel állapította meg, hogy a törzskönyvelés ügye iránt újabban szélesebbkörű érdeklődés kezd megnyilvánulni és ennek jeleképpen több vidéken törzskönyveléssel is foglalkozni kívánó állattenyésztő egyesü-

letek vannak alakulóban. Az OTB ezzel kapcsolatban annak a kívánságának adott kifejezést, hogy minden új egyesületnek gondoskodni kell a rendszeres és céltudatos törzskönyvelés alapfeltételeinek biztosításáról, bizonyos színvonal fenntartásáról, mert különben a törzskönyvelés újból könnyen lejárhatja magát. Ennek elkerülése érdekében fel fogja venni az összekötöttet úgy az új alakulásokkal, mint a földművelésügyi minisztérium és a kamarák illetékes tényezőivel. Sajnálattal állapította meg, hogy a már régebben megalakult és az egészséges fejlődés lehetőségeivel egyébként rendelkező tenyésztő-egyesületek is személyi és anyagi nehézségek miatt nem tudják a kívánatos működést kifejteni. Ezek elhárításának kérdését napirenden fogja tartani. Örömmel vette tudomásul a Tolna megyében a törzskönyvelés érdekében megindított mozgalmat, amely annyiból sikerrel kecsegtet, mert az irányítását a vármegyei gazdasági felügyelőség vállalta magára, a vármegye alispánja pedig a törvényhatóság igen jelentős erkölcsi és anyagi támogatásáról biztosította. A magántörzskönyvek hitelesítése végett jelentkezett tenyésztetek megvizsgálásával Murányi Nándor nyug. orsz. törzskönyvezetőt és Konkoly Thege Sándor dr. titkárt bízta meg. Nagy helyesléssel járult hozzá az OTB a magyar tenyészállat-beszerezési forrásoknak külföldön való ismertetésére hivatott könyv kiadása tervéhez és örömmel vette tudomásul, hogy ezt a mezőgazdasági kamarák anyagilag is támogatni szándékoznak. A könyv részletes tervének kidolgozására és a szerkesztés irányítására egy külön bizottságot küldött ki, amelynek tagjait megválasztotta Békessy Jenőt, Koós Mihályt, Döhrmann Henriket, Wellmann Oszkárt, Kovácsy Bélát, Dörner Bélát, Winkler Jánost, Eber Ernőt, ifj. Leopold Lajost, Pajzs Gyulát, Withen Lajost és Konkoly Thege Sándort. Végül megállapította az OTB költségvetését és a folyó ügyeket elintézte.

A Hussertényesztők Egyesületének gyűlése. A Hussertényesztők Országos Egyesülete március hó 6-án választmányi gyűlést tartott. Az újonnan jelentkezett tagok felvétele után megvitatta a hussertényesztés helyzetét és sajnálattal állapította meg, hogy ez az elmúlt év folyamán kedvezőtlenebbé vált, elsősorban a lengyel sertések tömeges és olcsó kinalata miatt. A belföldi piacot egyelőre még nem nyomja olyan erősen ez a verseny és így az ilython való értékesítés viszonylag még kedvezőbb, bár a kereslet felvevőképessége néha elég gyenge. Ezután az egyesületi munkásság fejlesztésének kérdésével foglalkozott a választmány és megállapította, hogy ez csak akkor válik lehetségessé, ha a tagok meg tudják hozni egy külön szakember ügyvezetőként való alkalmazásának áldozatát. A tagok sertésállományának törzskönyvi felvétele kezdetét vette már, de ennek további folytatása és a kívánatos ellenőrzés gyakorlása csak a szervezet teljes kiépítése esetén lehetséges. Ezekben a kérdésekben a döntő szót a május havában tartandó közgyűlésen a tagoknak kell kimondaniuk, mert a mutatkozó érdeklődés és áldozatkészség fogja eldönteni, hogy milyen keretekben mozoghat az egyesületi működés. Előkészítette a választmány a közgyűlés anyagát és elhatározta, hogy egy jeles szakembert felkér arra, hogy a közgyűlésen valamelyik időszaki kérdésről előadást tartson. Végül megvitattatta a rendelkezésre álló különböző fehérjedus takarmányok viszonylagos értékét és árát és elhatározta, hogy erről az egyesület tagjait szakközleményekben fogja tájékoztatni és tárgyalásokat fog folytatni a fehérjedus takarmányoknak megfelelő minőségben és beíró értékükkel arányos árban leendő forgalomba hozatala érdekében.

A Magyaróvári Szarvasmarhatenyésztő Egyesület közgyűlése. A Magyaróvári Szarvasmarhatenyésztő Egyesület ezidei közgyűlést f. hó 8-án Levél község nagytermében tartotta meg feltűnően élénk részvétel mellett. Szontagh Jenő nyug. főispán, egyesületi elnök, lelkes szavakkal nyitotta meg ezen az egyesület fennállása óta 28. közgyűlést, melegen üdvözölte néhai Ujhelyi Imre utódjaként Bánvárt Sándor gazd. főtanácsos, gazdasági akadémiai igazgatót, ugyancsak Győr megye és a Felsődnunántuli Mezőgazdasági Kamara kiküldötteit, valamint a megjelenteket általában. Gál Lajos állategészségügyi felügyelő, mint az egyesület ügyvezetője, előadva évi jelentését, megállapítja, hogy a közép-európai gazdasági depressziót mi is nagyon megérettük, látnuk az 1921-23. évi takarmányhiány káros következményeit is, de az egyesület vezetői minden eszközt felhasználtak a lehető eredmények elérésére, úgy hogy mindennek ellenére Mosonszolonk és Levél községben van 33 fajtika. Igaz, hogy a tavalyi bikavasár katasztrófális volt, mert mindössze csak egy bikát sikerült eladni, de a nagyobb konkurrencia felvehetése céljából az egyesület úgy vél segíteni, hogy a gazdasági akadémiából Mosonszolonk és Levél községbe ideiglenes használatra 1-1 mintabikát helyeznek ki. Levél község számára vettek egy szannantáli bakot a kecskeállomány nemesítésére, minek eredménye már is látható. A próbafejéseket az egyesület anyagi hiánya miatt bár abbahagyta, de módját ejtik, hogy ez f. évi április hótól ismét megkezdődhessék. Sajnálattal kellett észrevenni, hogy a Plymouth-tyukfaj kivesszőfélben van, de még ezen hónap folyamán tojások kiosztásával igyekeznek ezen az ügyön lendíteni. Az Ujhelyi Imre áldott emlékét megőrkítő szoboralapra eddig mindössze 4.230.000 korona gyűlt össze, mit egyelőre 30%-os kamatra helyeztek el. Végül jelenti, hogy az utóbbi években az egyesületnek fizetett tisztviselője nem volt.

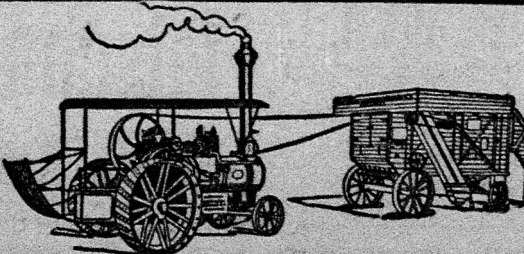
Köszönetnyilvánítás. Alábbi sorokat vettük: „Igaz hálával meg kell köszönnöm azoknak az uraknak és gazdasági vezetőknek, akik a pocokirtó kísérlethez kért területet a „Köztelek”-ben megjelent kéresem után a Rovartani Allomásnak, ki telefonon és táviratban, ki írásban, vagy szóval felajánlani kegyesek voltak. Halám és köszönetem kijár a felajánlás sorrendjében Pojlak József nyug. jószágigazgatónak (Leányfalu), Osernyus Pál dr. (Páty), Szombathy dr. (Budapest), Korda János (Pusztapó), Fáy Arpád (A. Vadász), Alkér Antal (Pusztaberki), Hegyi Zsigmond (Léh), Baranyai Miklós (Z.-Pálfalva), Witz Gy. (Rákocsaba) uraknak. A kísérletet az első, felette gyors (telefonos) ajánlkozónak, Pojlak igazgató urnak leányfalusi, ma csodálatos módon nem fogyó, hanem köves-parlagos bérletetőkön, a mezőgazdasági kultúra számára hódító gazdaságában végeztem és az eredményről majd itt — a „Köztelek”-ben — idejekorán beszámolok. Előbb azonban hadd végezzük el a rovatomban immár végéhez közeledő hógutás dolgot! Jablonowski J.”

Az Országos Földbirtokrendező Biróság nyilvános tárgyalásai. Az Országos Földbirtokrendező-Biróság (Budapest, V., Markó-utca 16.) újabban a következő ügyekben tűzött ki nyilvános tárgyalást. Sorra kerül: az I. számú tanácsban március hó 20-ik napján d. u. 5 órakor **Fonyód** község megváltási ügyében tisztegi Freund Ferenc és társai pusztaberényi földbirtokából megváltott ingatlanok hasznabére és megváltási árának megállapítása tárgyában hozott elsőfoku ítélet felülvizsgálata; a II. számú tanácsban március hó 17-ik napján d. u. 5 órakor **Ságyfalu** község földmegváltási ügye, **Lovassberény** község földmegváltási ügye; március hó 29-ik nap-

Fordson-Traktor ekével azonnal raktárunkból szállítható

Alapítotott: 1898-ban. — **AUTORIZÁLT KÉPVISELET:** **Majlis es Pintér, Szombathely — Budapest**
 7371 Budapest, V., Széchenyi-u. 3. Telefon: 7-60

Amerikai módszerrel készült tükörcél kormány- acélekeket, lemezes egytemes acélekeket, gőz- és motoros ekékhez beküldött minta szerint készített szántóvasakat, acélboronákat, sima és rögtörőhengereket, fogatos kapákat, szecska- és répvágókat, kukoricamorzsolókat, szabatosan működő **AGRAR-DRILL vetőgépeket,** szőlő-, cukorrépa-, burgonya- és gyümölcsfa-permetezőket, az **ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T.** gyárában készült cséplőgarnitúrákat, gőz- és benzinlokomobilokat, gőzmagánjárókat, gazdasági malmokat, **szívógáz- motorokat** 160 lóerő teljesítményig a legjobb kivitelben ajánl

az **AGRARGLOBUS** MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 1137
 Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám.
 Távirati cím: AGRARGLOBUS BUDAPEST
TELEFON: József 153-54, József 153-76 és József 125-79

MOTOR- ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ, BUDAPEST

Gyártelep: VII., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT 87. SZ. TELEFON: JÓZSEF 96-22
 Városi lerakat: V., BERLINI-TÉR 2., NYUGOTIVAL SZEMBEN. TELEFON: 20-43

SZIVÓGÁZ- ÉS BENZINMOTOROK TAKARMÁNYKAMRA, KASTÉLYVILAGÍTÁS, ONTOZBERENDEZÉS STB. HAJTÁSÁRA.
SZIVÓGÁZ-, BENZINCSEPLŐGARNITURÁK

Ján Kisláng, Nagyláng és Soponya község földmegváltási ügye, Kálós község földmegváltási ügye, Csősz község földmegváltási ügye; a III. számú tanácsban március hó 19-ik napján Sály, Borsodgeszt, Lator és Mosolyástelep egyesített földmegváltási ügye; március hó 20-ik napján Szubakálló, Kurittya és Sajókaza község lakosainak kérelmére Radvanszky Kálmán bárósajóháza, Lichtschein Dezső barokai és Batthyány István grófné, Radvanszky Ella kurittyai földbirtokára megengedett megváltási ügy.

Pestvármegye múltévi gazdasági helyzete. Pestvármegye közigazgatási bizottsági ülésén a gazdasági felügyelőségek jelentést tettek a vármegye múltévi mezőgazdasági helyzetéről és a földbirtokreform végrehajtásáról. Az 1924-es évben az általános mezőgazdasági helyzet kedvezőtlenül alakult a gazdasági pangás s a hitelhiány miatt. A nagy- és középbirtokok helyzete súlyos volt a földbirtokreform elhúzódása miatt, mert ez a szükséges beruházásokat lehetetlenné tette. A főbb termények termésátlagai a nagybirtokokon a következők voltak: őszi buza 5-5, őszi rozs 43-5, őszi árpa 45, őszi zab 5-5, tavaszi árpa 25-3, tavaszi zab 35-4, tengeri 14, burgonya 30-35, cukorrépa 120-150, takarmányrépa 160-180 mázsa volt. A gyümölcsstermés rendkívül siralmas volt, mert dió kivételével alig termelt valami. Különösen érzhető volt ez a veszteség a baracknál, mert Nagykőrös, Kecskemét és Cegléd és a többi gyümölcsstermelő városok határain az exportra kerülő mennyiségek alig 10-15 százaléka termelt. Szőlőtermés helyenkint katasztrófális volt, mert sok helyütt még az egy hektolitert sem adta meg holdankint. Az 1924. év kezdetéig 42 község és 5 rendezett tanácsú város kivételével a megváltási eljárás a vármegye területén mindenütt folyamatban volt. Budapest főváros, Kecskemét város és Pest vármegye területén 1924. végén házhely iránt kilenc rendezett tanácsú városban és 86 községben, földhözjutás iránt hat rendezett tanácsú városban és 126 községben volt folyamatban megváltási eljárás. 1925. végéig a tárgyalások nagyrészt befejeződnek.

Vetőburgonyák 1925. évi állami elismerése. Azoknak a gazdaságoknak, amelyek burgonyáikat a folyó évben vetőgumónak államilag el akarják ismertetni, ebbeli szándékukat lehetőleg még március hó folyamán, de legkésőbb április hó 15-ig a M. Kir. Burgonyatermelési Hivatálnál (Budapest, földművelésügyi miniszter) be kell jelenteni. A bejelentéshez szükséges kérdőívet az elismerési szabályzatnál együtt nevezett hivatal az érdeklődőknek díjtalanul megküldi. A jelzett időpontig vagyis legkésőbb április hó 15-ig minden egyes elismerésre bejelentett fajtaból 1 q ellenőrző kísérletek beállítását végeztetjük díjtalanul a földművelési M. Kir. Burgonyatermelési Telepre küldendő.

A szekszárdi téli gazdasági iskola vizsgálója. A szekszárdi M. Kir. Téli Gazdasági Iskolának vizsgáját I. hó 8-án tartották. Az intézetnek a I. tanévben 51 hallgatója volt. D. e. 9 órakor nyitotta meg a vizsgát Torday László min. vizsgabíró. Tolna vármegye részéről megjelent Jankó Ágoston főispán, Éry Márton dr. alispán, Virág Ferenc kormányfőtanácsos és még igen sokan.

Mezőgazdasági Technika — az egyetlen magyar mezőgazdasági műszaki folyóirat — a szokásos gazdasági és értékes tartalommal jelent meg márciusi számával. Kotsis Endre egyetemi tanár újszerű, kukoricagörget ismertető, amely a mai anyagdrágaságban aránylagos olcsóságával minden tengerentelől gazdának érdeklődését méltán fölkeltheti. Kund Ede gépészmérnök a motorok fordulatszámáról ír és óvja a gazdákat különösen attól, hogy a motor munkateljesítésének fokozását a fordulatok növelésével akarják elérni. Visonovsky Sándor mérnök vasbetonjászoknak egyik praktikus elkészítési módját. Leidenfrost Adolf pedig a házilag elvégezhető chromeser-

zést ismerteti. A mai nehéz gazdálkodási viszonyok között érdeklődést vált ki „A gazdasági és a technikai tökéletesség” című közlemény, amely különösen az újszerű gépekkel elérhető műszaki előnyök gazdasági mérlegelésének szükségességére mutat rá. Az irdalmi rovatban a Horten-féle új esőszerű öntözőberendezés lényegét, továbbá a téglapótló anyagok használhatóságát és költségeit ismerteti. A Szemlében a petróleum vámjáról, a közmunkaváltás csökkentéséről és az iparvagyontulajdonosok sérelméről olvashatunk. Ezenkívül kisebb technikai közleményeket és az üzemanyagok árjegyzését közli a lap. Végül a március 21-én megnyíló országos tenyészállatvásárral kapcsolatban gépkiallítás egyik másik közérdeklődésben részletesen ismerteti szakzerű rövidségről. A Mezőgazdasági Technika Rothmeyer Laure, az OMGE titkára és Kund Ede gépészmérnök szerkesztik. Mutatványszámot a szerkesztőség készséggel küld. Előfizetési ár egész évre 0,000 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. sz.

A jugoszláv cukorrépatermelők és cukorgyárak harca. A jugoszláv cukorrépatermelők a cukorgyárakkal mindeztideig nem jutottak megegyezésre, mert a cukorgyárak a répa q-áért csak 27 dinárt (31,000 K) hajlandók adni, míg a répatermelők 50 dinárt (57,000 K) követelnek. Mintán ezt a nagy különbséget áthidalni nem sikerült, a répatermelők a cukorgyárakkal a tárgyalásokat megszakították, bojkottot hirdettek ellenük, a kormánytól pedig követelik, hogy tiltsa meg a cukorgyáraknak, miszerint a saját rezsidben termélenjenek cukorrépat. Szó van arról is, hogy a belgrádi és bellye-i állami cukorgyárak a cukorkartellból kilépnek, hogy a cukorgyárakra ezzel is nyomást gyakoroljanak. A jugoszláv cukorgyárak állítólag az elmúlt kampányban 20 millió dinár nyereséget könyveltek el.

„Állattenyésztők Lapja”. Most hagyta el a sajtót az Eber Ernő dr. szerkesztésében megjelenő „Állattenyésztők Lapja” című folyóirat március 15-iki száma. E szám a külsőn levő országos tenyészállatkiallítás propagandájának van szentelve és belső tartalma s a külső kiállítás tekintetében egyaránt értékeset, újszerűt nyújt. Vezetőhelyén a tenyészállatforgalom aktuális kérdéseivel foglalkozik, majd Willmann Oszkár dr. — a tenyészállatbirtok módját és főbb irányelveit tárgyaló fejtégetéseit, azonkívül Kovács Imrénének a juhtenyésztés irányítása szempontjából értékes utmutatásokat tartalmazó cikkét közli. A továbbiakban egy kiválóan praktikus értekezésről tanuskodó gondolatait valósít meg a lap szerkesztője. Felvonnlatja a tenyészállatkiallításra jövő nevesebb tenyésztők és uradalmak tenyészállatanyagát; pompás, különösen sikerült képeken bemutatja a legszébb állatokat, az egyes tenyésztetek szakzerű leírását adja, részletesen ismertette azok eredetét, tenyésztési irányát, az állományra vonatkozó adatokat, egyszóval mindazt, ami valamely tenyésztetől a tenyészanyagot kereső és vásárolni óhajtó gazdát érdekli. Örömmel üdvözöljük ezt a gyakorlati szempontból értékes kezdeményezést, amely a közvetlen kettős cél mellett az állattenyésztésünk egyetemes érdekeit is szolgálja hivatott. Mert míg egyrészt a tenyészállatokat produkáló tenyésztetek propagálásával az éppen napjainkban oly válságos értékesítést mozdítja elő, addig másrészt az egyes tenyésztetek tárgyalásos és szakzerű ismertetésével a tenyészanyagot vásárolni óhajtók számára hasznos utmutatást nyújt, a mérlegelést és elbírálást a körülmények előzetes ismertetése révén nagy mértékben megkönnyíti. Így a tenyészállatok forgalmát, a tenyészetek minőség javítására annyira fontos megfelelő egyedek beszerzését segíti elő és az állatállományunk minőségi fejlesztésének közérdekű munkáját nem jelentéktelen eszközökkel támogatja. Az értékes lapot gazdátársaink meleg figyelmébe ajánljuk. (Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, V., Széchenyi-u. 1.)

Jószágigazgató állást keres. Belterjes, az országban elismert nevű, sokoldalú gazdasági főtisztje, felmondatlan állásban, nagy gazdasági vezetését önálló hatáskörrel, jövedelmezőségi garanciával vállalja. Bővebb felvilágosítást a Szerkesztőség útján.

Uj Otthon címmel társasház-szövetkezet alakult Budán, melynek célja egy-, kettő-, három-, négy-szobás örökklakásokat építeni. Tekintettel a közérdekű célra, a népjóléti minisztérium megkereste a pénzügyminisztériumot, hogy az örökklakást jegyzőket az építési költség feléig terjedő és hosszabb lejáratú kölcsönrel segítse. Az egy-kétszobás lakások egy része konyha nélkül is, csupán fürdőszobával és előszobával épül, sőt épülnek egyszobás lakások úgy is, hogy a mellékhelyiségek egy-egy emeletkorra nézve közösek. Ezek az egy- és kétszobás lakások kiválóan alkalmasak arra, hogy vidéki gazdálkodók pesti utjaik alkalmára maguknak állandó és olcsó szállást biztosíthassanak. Az örökklakások ára, aszerint, amint egy- vagy kétszobásak fürdőszobával és előszobával bíró egyszobás örökklakások ára pedig 50 millió korona. E költségeknek egyelőre csak fele fizetendő be, az is az építés egész tartalma alatt mintegy 9 hónapra terjedő részletekben. A további tartozás pedig mérsékelt kamat mellett öt éven át, részletekben lesz törleszthető. Az épület a Ferenc József-híd és a Hadik-laktanya között a Horthy Miklós-ut elején épülne s a program értelmében már folyó évi november havában lakhatóvá válnék. A részletekre nézve tájékoztatást nyújt Fischer József kir. tanácsos, építész és Clement Károly erdőtanácsos. Budapest, I. ker., Horthy Miklós-ut 92-94. Telefon: József 85-24. Személyes tárgyalás naponta délután 4-7 óra között.

A Nagy László-féle „Vadászati Utmutató” 1925-1926-ra szóló évfolyama, miként már erről híradással voltunk, szerkesztés alatt áll s jóval a vadászati idény kezdete előtt a vadászközönség kezébe jut. A „Vadászati Utmutató”-ból csak annyi példány készül, amennyit legkésőbb június hó 1-ig megrendelnek. Azok, akik március hó 31-ig beüldözték az árát, 40,000 korona előnyben kapják, később minimumálisan 55,000 koronába fog kerülni. A „Vadászati Utmutató” többek között tájékoztat a vadászterületek gondozásáról és berendezéséről, a kisvad telepítéséről, a ragadozók elleni védekezéséről, a vadbetegségekről s az ellenük való védekezéséről, a vadnak szállásra, kitémésre való előkészítési módjairól, a vadászaton való viselkedéséről, célszerű öltözködéséről, a serétes fegyverek ismertetéséről, a serétlövés megírásáról, a löporok gáznyomása és méréséről, a serétlövés ballisztikájáról, a fegyverek gondozásáról, a hazai vadászati tanításáról, a vizslatfajtákról, a vadászati tárgyakról és rendeltetkekről, vadásztársaságok alakítása körül eljárásról stb. Ezekben kívül sok-sok fontos gyakorlati tudnivalót közöl a „Vadászati Utmutató”, amely minden vadásznak nélkülözhetetlen kísérőtársa. Megrendelhető a szerkesztőnél: Nagy László, Budapest, VIII., Nap-utca 4. és a fegyverkereskedésekben.

A gazdaközönség figyelmét felhívjuk a teljesen átalakított, régi jöhrü Rémi szállodára, ahol teljes tisztaság és rend várja a gazdaközönséget. Abszolút féregmentes szobák, gőzfűtés, a szobákban hideg és meleg víz. A gazdaközönségnek a „Köztelek”-re hivatkozva szobánkat 20% kedvezményt adunk. Rémi szálloda, Budapest, VIII. ker., József-körút 4. szám.

Schwarz Ösztay banküzlete, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. M. nememü banküzletek legelőnyösebb lebonyolítása és finanszírozása.

A 42 év óta fennálló Fischer J. részvénytársaság szak- és ponyvagyárt, Budapest, Nándor-u. 31/33., mint elismert megbízható céget, a legjobban ajánljuk. Ponyvaköztösző-intézet.

Lapunk mai számához mellékeljük a **Ligo Mezőgazdasági Gépkereskedelmi Részv.-Társ.** prospektusát WD motortekerről, melyre felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

Vetőmagnemesítő és Értékesítő R.-T.

Budapest, V., Méréleg-utca 3., III. em.

Vezérigazgató: SZÉKÁCS ELEMÉR

7344

Távíratcím: Nemesmag

Telefon: 128-35 és 146-20

Ajánlja tavaszi vetésre eredeti nemesített

Fleischmann-féle lófogu tengerijét

(aransyárga, korán érő, lófogu, bőtermő, rendkívül kedvező morzsolási aránnyal) eredeti nemesített szántóföldi fehér „F” bokorbab-vetőmagot, eredeti nemesített Székács- és „F” mohar- és köles-vetőmagokat

SABORSKY JÓZSEF és FIAI R.-T. Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 14.

Foglalkozik: ÉLŐ ÉS LEÖLT SZARVASMARHA-, BORJU-, JUH- ÉS SERTÉSBIZOMÁNYI ELADÁSSAL ÉS BIZOMÁNYI VÉTELLEL

Élősertésküldemények címzendők:

Budapest-Ferencváros, Sertésvásár

Élő szarvasmarha-, borju- és juháállományok címzendők:

Budapest-Ferencváros, Marhavásártér

Husküldemények címzendők:

Budapest, Központi Vásárcsarnok

TELEFON: Városi iroda (Interurban) József 120-25

• Sürgőycím: ALBIZ BUDAPEST • TELEFON: Sertésvásáron (Interurban) József 18-16

Harras-féle (Szászországi) egyes és hozott formák megállapítására bármely se A mérleg működik. pedig a egy autós az ellenőrz nyomás kü a kocsi e kerék leme maga igen relve, ami 40 tonnas a nyugati nagy vállalat végeztek, m 20 tonnas ményéhez lezet a Gép vezérképvise érdeklődők

A SI 22.000 k a "Pátria"

A február enyhésége nak minden országos sz A hőmérsék azon mérhet olyan melegs normális má későbbi időj ebben a mér napja és álla A mezőgazd hőmérsékletre hangsúly, mi Eről kell tel A hónap 2 nem volt esa február 17-ig terjedelmere számba sem 13-án azott a terjedelem 10 csak Somogy lyabb csapad 18-án állott h lembe és m megyei átlagi eső, vagy né területtel: 93 már csak a napos számet uja megerede 100%-án. For voltaképpen ket, úgy hogy másutt az or mérlegből kid többi országr

Alább látha tásul és a pben, egészítél országrészen, fordul elő, m 44 milliméter, meglepő tény területű vármé pitást, annyit vetett területé kerekén 550,0 pedig hiány m méter, vagyis hatjuk tehát, l dacára, ennek állandóan nem Csanád és Ab kezik, hogy a általánosabb, r kisebb, mint a kat. hold van i országrészátlag februári csapa 150,000 kat. b országrészátlag közelebb áll a Tisza balparton felesleg és 90,0 39%. Az egész átlagban és ped ből kerek számban elég szép f ban szerény mé A februári es

Harras-fele vagonmérőkészülék. A Chemnitz-Niederwies-ei (Szászország) Harras-Werk Paul Böttcher, egy rendkívül ügyes és gyakorlatban kitűnően bevált vagonmérőkészüléket hozott forgalomba. A készülék vasuti kocsi súlyának gyors megállapítására szolgál, a mérés a lehető legegyszerűbb és bármely segédmunkás, minden kiképzés nélkül elvégezhető. A mérleg egy igen nagy áttételi kétkarú emelő segítségével működik, melynek egyik karjára a súly hat, másik karja pedig a rugók segítségével egy skálán mutatja a súlyt és egy automatikus készülék segítségével regisztrálja is, tehát az ellenőrzés lehetősége mindig fennáll. Minden egyes keréknyomás külön-külön lesz lemerve, amiből következik, hogy a kocsi egyenlőtlen megrakása is megállapítható. Egy-egy kerék lemerése legfeljebb 1-1² percig tart. A készülék maga igen tetszetős kivitelű, két lövmörgummikerekre szerelve, ami a szállítást nagyon megkönnyíti. Súlyja 30 kg. és 40 tonnás járműveket is le lehet vele mérni. A napokban a nyugoti pályaudvaron egy számos vasuti szakembertől, nagy vállalatok meghívott képviselői előtt próbaméréseket végeztek, melyek a legszebb eredménnyel végeztek, pl. egy 20 tonnás rakott kocsi súlyánál a vasuti mérleg eredményéhez képest, mindössze 25 kg. differencia volt. A mérleget a Gépjármű és Műszaki R.-T. (V. Rudolf-tér 1.), mint vezérképviseleje a Harras-Werknek hozza forgalomba és érdeklődőknek szívesen szolgál bármilyen felvilágosítással vagy árajánlattal.

A SPÁRGA TERMESZTÉSE
gyakorlati tapasztalatok alapján
írta: **LÁZÁR FERENC**
22.000 kor. beküldés ellenében bérmentve szállítja
a "Patria" r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

IDŐJÁRÁS.

Rovatvezető: Sávolj Ferenc dr.

1925. márc. 1.

A februári időjárás eddig még sohasem tapasztalt enyheséget hozott és végre megszüntette a mezőgazdaságnak minden ágát már hónapok óta nehezen sanyargató országos szárazságot.

A hőmérsékletnek rendkívüli abnormitását legkönyebben azon mérhatjuk meg, hogy pl. február 15 és 16-ika körül olyan melegség uralkodott országunkban, mely megfelel a normális május elejének, vagyis egy mintegy 100 nappal későbbi időjárásnak. Bár ez a teljességgel szokatlan meleg ebben a mértékben csak pár napig tartott, a hónap többi napja és átlaga is sokkal melegebbek voltak a rendesnél.

A mezőgazdasági helyzet szempontjából azonban nem a hőmérsékletre, hanem a csapadéokra vetődött februárban a hangsúly, mivel ez került igen nagy mértékben minimumba. Erről kell tehát részletesebben szólnunk.

A hónap 28 napja közül 18 napon volt, 10 napon pedig nem volt csapadék. De az a 10 csapadékos nap, amely február 17-ig bezár lag előfordult, sem az azott területnek terjedelmére nézve, sem pedig a víz mennyiségére nézve számra sem jöhet. Ebben a még száraz időszakban csak 13-án azott az ország területének 70%-a, a többi napon a terjedeleme 10 és 35% között mozog. Mértékesség dolgában csak Somogyban volt egyedül ezen idő alatt kétszer komolyabb csapadék, 7. és 13-án 5-5 milliméter. A javulás csak 18-án állott be, még pedig mindjárt közel országos terjedelemben és számos vármegyében 4-6 millimétert kitevő meyei átlagban. Ettől fogva 23-ig mindennap esett vagy eső, vagy néhány helyen hó is, sorban a következő ázott területek: 95, 81, 89, 70, 100 és 38%. Az utolsó napon már csak a Dunántúli zsuorodott az eső. Utána háromnapos szünet következett, mire a hónap utolsó két napján újra megeredt a csapadék az ország területének 84 és 100%-án. Fontos tudni, hogy a Dunántúli északi vármegyéi voltaképpen csak ezen a két napon kapták az első jó esőt, úgy hogy itt a szárazság egy héttel tovább tartott, mint másutt az országban és ebben leli magyarázatát az alábbi mérlegből kiderülő nagy eltérés is a felső Dunántúli és a többi országrész között.

Alább látható a csapadékmérleg vármegyénként, tájékoztatásul és a pillanatnyi helyzet jobb áttekinthetése érdekében, egészítsük ki azt még néhány adattal. A Duna kétparti országrészen, jóllehet számszerűen a hiánnyal jóval többször fordul elő, mint a felesleg jele, az országrészül meg is 44 milliméter, ami 29%-a feleslegnek felel meg. Ez a látszólag meglepő tény onnan van, hogy a hiány főképpen a kisebb területű vármegyékre esik. Vétérterületre átvive a megállapítást, annyit jelent: az 1924. évi természetnek buzával bevett területét alapul véve, a Duna két parti országrészen kerekén 550,000 kat. holdon felesleg, 260,000 kat. holdon pedig hiány mutatkozik, a felesleg átlagos nagysága 18 milliméter, vagyis 53%, a hiány 5 mm., azaz 18%. Azt mondhatjuk tehát, hogy az alábbi mérleg hátrányosabb látszata dacára, ennek az országrésznek vízzel való ellátottsága általában nem rossz. A többi országrészen már csak Bács, Csanád és Abauj tünik fel csekély hiánnyal, amiből következik, hogy a Tisza két parti országrészen az ellátottság általánosságban, mint a Dunántúli, habár az ellátottság mértéke kisebb, mint amott. A Duna-Tisza közén kerekén 700,000 kat. hold van feleslegben, 40,000 pedig hiányban, a felesleg országrészül 11 mm. vagyis 27%-a a normális februári csapadékvótának. A Tisza jobbparton kerekén 150,000 kat. hold feleslegben, 50,000 hiányban van, az országrésztől 24%-a felesleg. A Tisza balpartján valamivel közelebb áll a helyzet a dunántúli átlagos állapothoz. A Tisza balparton ugyanis 540,000 kat. holdon állapítható meg felesleg és 90,000-en hiány, országrészül 11 mm. a felesleg 39%. Az egész ország területén is a felesleg uralkodik az átlagban és pedig 31%-a erejéig. Az országos buzavetésterületből kerek számokban két millió kat. holdon mutatkozik átlagban elég szép felesleg, félmillió holdon hiány van, de általában szerény mértékben.

A februári csapadékmérleg a következő:

I. Duna jobbpart.		Heves	--- --	+ 46%
Baranya	--- --	Szolnok	--- --	+ 67%
Fejér	--- --	Pest	--- --	+ 37%
Győr	--- --	IV. Tisza jobbpart.		
Komárom	--- --	Abauj	--- --	4%
Moson	--- --	Bereg	--- --	+ 10%
Somogy	--- --	Borsod	--- --	+ 24%
Sopron	--- --	Gömör	--- --	+ 19%
Toina	--- --	Zemplén	--- --	+ 39%
Vas	--- --	V. Tisza balpart.		
Veszprém	--- --	Békés	--- --	+ 7%
Zala	--- --	Bihar	--- --	+ 32%
II. Duna balpart.		Hajdu	--- --	+ 72%
Esztergom	--- --	Szabolcs	--- --	+ 68%
Hont	--- --	Szatmár	--- --	+ 36%
Nógrád	--- --	Arad	--- --	+ 19%
III. Duna-Tisza köze.		Csanád	--- --	+ 9%
Bács	--- --	+ = felesleg, - = hiány.		
Csongrád	--- --	Sávolj Ferenc dr.		

NYILTTÉR.

(E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

3
művészifénykép
200 ezer K
ÁCS DUCI
MŰTERMÉBEN
BUDAPEST, KIGYÓ-U. 6.
TELEFON: 48-07 7438

Most jelent meg! Fontos újdonság!
A kereskedelmi trágyák története, gyártása és használata
írta: **enesei DÖRNER BÉLA**
3-IK, TELJESEN ÁTDOLGOZOTT ÉS BŐVÍTETT KIADÁS
177 SZÖVEGKÉPPEL
Ára 182.000 korona és postadíj külön
"Patria" r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

PRIMA
POROSZ SZENET
szállít mezőgazdákknak hitelre is, a
Deutsch-ungarische Wirtschaftvereinigung A.-G., Berlin
7293 Budapesti iroda:
VI., Vilmos császár-ut 59., III. 8.

Legujabb szakkönyvek!!!

Ormány: Mezőgazdasági egyszerű számtartás, különös tekintettel az aranymérleg készítésére	120.000
Nagy: Eljárás az adófelszámolási bizottság előtt	50.000
Dörner: A keresk. trágyák tört., gyártása és használata	182.000
Lázár: A spárta termesztése, gyakorlati tapasztalatok alapján	14.000
Mátrai: Vadászattörténetek. II. kötet	70.000
Kerpely K.: A régi jó gazdaságvilágról	75.000
Ótvös: A vizsla és tanítása, Bárczy I. előzavával	58.000
Hutya-Warek: Állatorvosi bejegyzések. II. kötet	308.000
Landgraf-Hankó: Tősgazdasági tanácsadó	25.200
Beko L.: A burgonya termesztése és nemesítése	42.000
Wittner L.: A busztervezés és az időszaki kérdések	8.400
Konkoly Theo S.: A világváros és mezőgazdaságunk jövője	14.000
Kovácsy Béla: Juhtenyésztés és gyapjúisme	42.000
Weisér-Zaltschek: Takarmányozás	35.000
Thorozskai-Wigand: A kort (Kortművészet)	140.000
Széchényi gróf: A törpe gyümölcsfák ültetése stb.	42.000
Bartsch Otto: Jövődolgozó burgonyatermesztés	28.000
Mezőgazd. Üzemtan: I. II. kötet. Jóságberendezés	112.000
Ugyanaz. III. Jóságberendezés	38.000
Schandl J.: Az állattenyésztés enciklopédiája	68.800
Geostelyi Nagy László: Az Alföld gazdasági jövője	24.500
Bittera Miklós: Szörves-trágyák, az istállótrágya, zöldtrágya	21.000
Aujesky Aladár dr.: Általános bakteriológia	84.000
Juhos L.: Általános mezőgazdasági üzemtan. I. II.	126.000
Bittera M.: Talajismereti jegyzet	49.000
Berrár M.: Állatorvosi sebészet II. kötet	315.000
Szabó Z.: A növények életmódja	35.000
Francia B.: A növények élete.	91.000
Schandl J.: Gyapjúszerelés	31.500

Postaköltségeket külön felszámítjuk!
"Patria" r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

Haszonbérbeadási hirdetmény.
A Dunamelléki Ref. Egyházkerület haszonbérbe adja Sári (Pest vm., állomás: Alsórákos és Ináros-Rakucs) község határában fekvő alsó- és felsőbesenyői birtokait 1925. október hó 1-15-1 kezdődő hat évre.
Alsóbesenyői birtok területi kerekén 980 kat. hold, melyből erdő 150 kat. hold, szántóföld 350. ról 307. legelő 35, nádas és nedvesebb réti 67, ut. ház, udvar 5 hold.
Felsőbesenyői birtok területi kerekén 990 kat. hold, melyből erdő 101, szántóföld 214, rét 338, nádas és mélyebben fekvő rét 321, ut. ház és kert 5 hold.
Haszonbérlet tárgyát nem képezi: az erdő, valamint a felsőbesenyői birtokrészből kb. 210 kat. hold szántóföld és 8 kat. hold rét, melyet kishaszonbérletekre 10 évre az O. F. B. lefoglalt.
Épületek az alsóbesenyői birtokrészen vannak. Az épületfenntartás a legszorosabb értelemben haszonbérlet kötelessége.
Felszerelés és takarmány egyik birtokon sem adatik át.
A birtok összes adó és bármilyen nevezendő költséghöz (tűzbiztosítás, vízzábrólási járulékok stb.) haszonbérlet tartója.
A haszonbérlet külön az alsóbesenyői és külön a felsőbesenyői birtokrészt, kat. holdakra számítva, roszban és külön aranykoronában is megajánlandó. A tulajdonos Ref. Egyházkerület állapítja meg azt, hogy a haszonbérlet a rosz ára alapján, arany koronában fizetendő.
Aki a haszonbérlettel szerződés megkötését, köteles a szerződés aláírása alkalmával a fenti haszonbérlet díjra fizetni.
A részletes haszonbérleti feltételek a Ref. Egyházkerületi vagyonkezelőnél hetenként kedden és pénteken délután tudhatók meg.
A birtokba zárt és lepecsételt irásbeli ajánlatok „Haszonbérlet ajánlat” jelzéssel ajánlat levélben postán 1925. április hó 17-én déli 12 óráig adandók be a vagyonkezelőnél, Budapest, IX., Ráday-utca 25. szám (póspóki post.).
Az irásbeli ajánlattal egyidejűleg ajánlati biztosítékot kell fizetni a Magyar Földhitelintézetnél (Budapest, V. Bálvány-utca 7. sz.) készpénzben, betétkönyvben vagy értékpapírban és pedig letétbe az alsóbesenyői birtok utána 30 millió K, a felsőbesenyői birtokért pedig 20 millió korona. Az ajánlati biztosítékok f. évi május hó 1-én fognak visszafizetni.
Az ajánlatok közül az Egyházkerület szabadon választhat, sőt valamennyi ajánlatot is visszautasíthatja.
Egyenlő ajánlatok mellett a ki-gazdának előny adatik. 7447

TENYÉSZALLATVASÁRON
(1925. március 21-23.)
üzemben látható
szab. önműködő A-S hűtő- és jéggyártógép
Egyetlen létező hűtőgép, melynél

Gellért Ignác és Társa R.-T.
Budapest, V., Koháry-u. 4. Telefon: 12-91
Wien, III., Kegelgasse 27.

Pöldreformeljáráshoz
kivánatra tényállásleírást és szakvéleményt készít, tárgyaláshoz szakértőt küld az
Országos Mezőgazdasági Üzemi Intézet
Budapest, IX. ker., Köztelek-utca 8. sz.
Telefonszáma: József 13-90.

LÓTENYÉSZTÉS
2 kötet
írta: **DÖHBMANN HENRIK**
Ára 112.000- és postaköltség. Beszeresethető a "Patria" r.-t. könyvostályában, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Szőlőhöz **CSEPEL** Gyümölcsfához **ARBOR**
Cukorrépa-hoz **GLOBUS** Burgonyához **PAX**
jegyű maganyomású hátipermetező a legjobb.
Gyártja: **WEISS MANFRED**
ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.
CSEPEL 7173
Részletes árajánlattal készséggel szolgál és kivánatra vevőköltségteljesítést is megadhat a helyszínen bemutatja
AGRARSGLOBUS Mezőgazdasági Géphéreshedelmi R.-T.
Budapest, IV., Egyetem-utca 1. sz., I. em.
Telefon: József 163-54, József 153-76, József 125-79

NYILTTÉR.

(E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Sertés- és juh-
shimlő ellenbiztos hatású oltóanyag
minden mennyiségben kaphatóDr. PÉCSI DANI és Oltóanyagtermelő-intézetben, Buda-
ISTVÁN post. VI., Teréz-körút 31. Tel.: 88-00Most jelent meg! Fontos újdonság!
Mezőgazdasági egyszerű számtartás
különös tekintettel az aranymérleg készítéséreÍrta:
Ormándy János

ny. gazdas. ak. tanár, kamarai igazgató

2-ik átdolgozott kiadás • Ára bérmentve 130.000 K

"PÁTRIA" R-T. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Rovatvezető: Rege Károly dr.

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetsége Gabonaszármazékainak jelentése.) 1925. március 16. A budapesti gabonapiac az irányzat — mely a múlt héten annyira el-lanyhult — valamivel barátságosabb lett. A búzát 5000 K-val, a rozst pedig 7500 K-val magasabb áron jegyezték a zárlatok. A forgalom mindkét piacon a legszűkebb keretek között mozgott és csupán tengeri iránt volt némi érdeklődés, anélkül, hogy a nagyobb mennyiség kelt volna el. Budapesti paritásán kg.-kint a következő árakat jegyezték: Búza 76 kg.-os: tiszavideki 4925—4950, fejmegyei és pestvidéki 4900—4925 K. Búza 78 kg.-os: tiszavideki 5025—5050, fejmegyei és pestvidéki 5000—5250, rozs 4150—4225, takarmányárpa 3400—3600, sörárpa 4500—4700, zab 3900—4050, tengeri 2300—2350, köles 2500—2600, korpa 2075—2100 K.

Budapesti liszt- és őrleménypiac. („Avena” Mezőgazdasági Termény- és Állatértékesítő R.-T. jelentése.) Március 17. Lányha irányzat mellett a tegnapi tőzsdén a következő lisztárak fordultak elő: Duplanullás 8000, nullás 7700, kettes 7500, hatos 6200, takarmányliszt 2800, korpa 2100—2200, egyes rozsliszt 6000, 75%-os egységes rozsliszt 5400 K. volt kg.-kint budapesti paritásán, szákkal együtt. Fenti árakra ma azt lehet mondani, hogy névleges árak, tekintettel arra, hogy külföldön, ahova a mi lisztünk gravitál, ma lisztet elhelyezni nem lehet és ez az oka a fenti lanyhaságnak.

Budapesti takarmányvásár. Márc. 17. (A székesszékvidéki vásárgazdaság hivatalos jelentése.) Rétságna I. r. 6130,000—130,000, II. r. 6 85—115, III. r. csomagolásra 35,000—80,000, muharszéna 145,000—170,000, lucernaszéna 185,000—200,000, zabosbukkónyszéna 145,000—165,000, alomszána 55,000—70,000, zsupszalma 110,000—115,000, zsupszalma 1 kéve 5500 K.

Budapest, március 17. A **műtakarmánypiac** az irányzat esendes. Árak: korpa 2250, konkoly 2400, 8-as takarmányliszt 3200, olajpogácsa 3200, extrahált liszt 1700, malátasíra 2300, szárított moslék 3500, melasz 1400, szárított répaszelet 1400, lótap 1500 K. kg.-kint.

Vetőmagvak. A magpiacon teljes biztatlanság mellett változatlanok az árak. A magpiac tájékoztató árai a következők: Viktória-borsó 5500—5500, Express-borsó 8000—10,000, biborheremag 3500—4000, muharmag 2000—2100, círokmag 1800—1900, napraforgó 3200—3300, lenmag 6800—7000, kendermag 5300—5400, tökmag 5600—5700, tavaszi búkköny 2400—2600, baltacim 8000—9000, lenese 7000—8000, mák 19,000—20,000, dió 13,000—14,000 K. kg.-kint.

Külföldi tőzsdék. Chicago, márc. 14. (Terménytőzsde.) Az irányzat szilárd. Búza májusra 613'4, júliusra 555'3, szeptemberre 521'8, tengeri májusra 480, júliusra 493'6, szeptemberre 492'6, zab májusra 323'7, júliusra 334'9, szeptemberre 336'6, rozs májusra 506'5, júliusra 473'4 szeptemberre 433'1 cent volt mázsánként. New-York, március 14.

(Terménytőzsde.) Az irányzat szilárd. Őszi vörös buza 708'9, kemény 692'9, tengeri 508'9, liszt 947'2 cent volt mázsánként. **Cukorpiac.** A kristálycukornak belföldi nagybani eladási ára jelenleg adó és kincstári részesedés nélkül az gyár kg.-kint 6200 korona. Külföldi cukor mindennagyobb forgalom nélkül jól tartott volt. Német exportcukor loko 18/3—18/6, április—május 18/4'1/2—18/7'1/2, május—június 18/6—18/9, cseh finom kristály loko 18/3—18/6, május—június 18/6—18/9, június—július 18/7'1/2—18/10'1/2, Jáva május—június 18/6—18/9, június—július 18/3—18/6, július—augusztus 18/1'1/2—18/4'1/2 shilling.

Budapesti vagomárvásár. 1925. évi március hó 16-án. Felhajtás 519 darab nagy vágómarha. A vásár lanyha volt, az árak elsörendű marháknál kg.-kint körülbelül 500 K-val olcsóbbodtak, a többi minőségűek azonban a legtöbb esetben változatlanok maradtak. Eladatlannul visszamaradt 5 drb nagymarha. Következé árakat jegyezték kg.-kint elősúlyban: Bika, jobb minőségű 10,500—13,500, kivételesen 14,000—14,500, bika, silányabb minőségű 7500—10,000, tarka hizott ökr, jobb minőségű 12,500—14,000, kivételesen 14,500—15,000, középminőségű 8000—12,000, alárendelt minőségű 5500—7500, magyar tehén 7000—12,500, kivételesen 13,000, tarka tehén 5500—13,500, kivételesen 14,000—14,500, növénydek 5500—11,000, kiesontozni való 3500—5000 K.

Budapesti szarumárvásár. 1925. március 13. Felhajtás: 534 drb, ugymint 531 drb elő belföldi szopósborjú és 3 drb gödölye. A vásár irányzata lanyha volt, az árak kg.-kint 2000 K.-val csökkentek. Jegyzett árak: Élő borjúk Belföldi szopós I. rendű 16,000—17,000, kivételesen 18,000, II. rendű 14,000—15,000, III. rendű 12,000—13,000 és 3 drb gödölye lábon 320,000 K.

Budapesti juhvásár. 1925. március 16. Felhajtás 50 darab juh, ugymint 36 darab feljavított juh, 14 drb kisorolt kos. Jegyzett árak: Kg.-kint elősúlyban: feljavított juh 7500 K., kisorolt kos 7500 K.

Tenyészállatok és jármosökrök. (Magyar Mezőgazdák Állatértékesítő Részvénytársasága jelentése.) 1925. márc. 13. Importált fehér erdélyi jármosökr 18,000—20,000, I. rendű fehér belföldi jármosökr 14,000—18,000, I. rendű tarka belföldi jármosökr 12,000—15,000, friss fejőstehén 17,000—21,000, 1 1/2 éves üszök 13,000—15,000, 1 1/4 éves tinók 12,000—14,000 K.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetsége sertéstelepeinek jelentése.) A ferencvárosi nyit és zárt vásáron a hétfői felhajtás 3018 darab volt, melyből eladatlannul visszamaradt 748 darab. A vásár menete éleak, az árak tartottak. Árak: prima urasági 20,800—21,000, kivételesen 21,300, prima szedett 20,000—20,500, közép 18,500—20,000, könnyű, jobb 18,000—18,500, könnyű silányabb 16,500—17,500, öreg urasági 20,000—20,500, öreg szedett 18,500—19,000, sonkamalac 20,000—21,000, zsír 27,000—28,000, szalonna 23,000—23,500, hus 26,000—28,000, hasított felsértés 23,000—25,000 K. A Magyar Mezőgazdák Szövetsége bizományi hízalásra sertéseket elfogad és olcsó előleget folyósít.

Budapesti lóvásár. Március 12-én tartott heti lóvásár forgalma lanyha. Felhajtott I. oszt. ló 937 drb. Eladatlant 249 drb. Eladatlannul maradt 688 drb. Árak: Jobb minőségű háts, csikó 750,000—1,200,000, könnyebb kocsiló 3,000,000, igás kocsiló 5,125,000—8,600,000, igás kocsiló, könnyű 3,000,000—8,000,000, öszvér 700,000—1,550,000, alárendelt minőségű lóvak 200,000—5,400,000, vágólovak 750,000—3,200,000 K. Vidéki vágóra vásároltak 16 drb-ot.

Gyapja. A londoni aukció március 10-én zajlott le. Sok vevő jelent meg, vételkedv azonban az általános rossz pénzvisszonyok miatt lanyha volt. Az árak merinógyapjunál 10—15%-kal, középfinom gyapjunál 5—7%-kal, durva gyapjunál 5%-kal mentek vissza. Belföldön üzlet nincs, így árak nem alakultak ki, előveteli üzlet sem kezdődött meg meg a nagy pénzsűke következtében.

Nyersbőr. Az irányzat lanyha. Marhabőrök: magyar ökr- és tehénbőrök és nehéz bikabőrök 14,500, tarka ökr- és tehénbőrök 15,500. Borjubőrök 29,000—30,000, elsőrendű dunántúli 28,000—29,000, gyengébb 27,000—28,000. Juhbőrök: magas gyapjas 28,000—29,000, közép- és rövidgyapjas 27,000—28,000, görömbi gyapjas bácskai és baranyai 32,000—33,000, merinói írha 25,000—26,000 K.

Tej és tejtermékek. Árak a budapesti piacon: Teljes tej literje 5600—5800, tejszínhab literje 45,000—56,000, tejfel literje 24,000—30,000, vaj kg.-ja 70,000—120,000, nagyban 70,000—90,000, tehénturó kg.-ja 14,000—18,000, juhturó kilogrammja 36,000—40,000, hazai ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 80,000—90,000, nagyban 60,000—64,000, hazai grói sajt kg.-ja kicsinyben 70,000, nagyban 50,000—54,000, hazai trappista sajt kg.-ja kicsinyben 45,000—50,000, nagyban 32,000—36,000 K.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben: Csirke, drbja 35,000—60,000, tyúk drbja 60,000—100,000, hizott ruca kg.-ja 45,000, hizott pulyka kg.-ja 34,000—35,000, libamáj kg.-ja 80,000—180,000, ludzsir kg.-ja 70,000, tojás drbja 1100—1500 K.

Budapesti halpiac. Árak kg.-kint: Ponty Ia kicsinyben 45,000—50,000, nagyban 25,000—30,000, ponty IIa kicsinyben 30,000—40,000, nagyban 21,000—26,000 K.

Zöldes és gyümölcs. Árak kilogrammonként a budapesti piacon: Sárgarépa 1500—4000, petrezselyem 2000—6000, zeller 4000—8000, kalarábé 3000—6000, vöröshagyma 4000—5000, fokhagyma 28,000—40,000, cékla 2500—4000, fejeskáposzta 3000—5000, kelkáposzta 4000—7000, rózsaburgonya kicsinyben kg.-kint 3500—4000, nagyban q-kint 290,000, fehérburgonya kicsinyben kg.-kint 1400—2400, nagyban q-kint 135,000, karfiol 14,000—20,000, torma 12,000—

40,000, sóska 30,000—50,000, spenót 5000—12,000, champion-gomba 70,000—90,000, alma 7000—24,000, körte 24,000, szőlő 40,000, dió 16,000—20,000, gesztenye 10,000—18,000 K.

Borpiac. (A Magyar Mezőgazdák Szövetsége Borértékesítő Osztályának jelentése.) Az irányzat továbbra is lanyha. Érdeklődés nincs. Legutóbb Malligand-fokonként 650 K.-val is történtek eladások. Kényszereladások még mindig fordulnak elő.

Zürich, márc. 16. (Devizazárlat.) Budapest 0'0072, Berlin 123'59, New-York 518'50, Bécs 73'05, Prága 15'40, London 2483, Páris 26'82'1/2, Milánó 21'13'1/2, Belgrád 8'35, Bukarest 2'52'1/2.

Egy aranykorona ma a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamán számítva 14,591'88 papírkoronával egyenlő.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

V. és K. Nagybjom. A vékonylevelű sás idejében kaszálendő, mert különben erősen elfásodik, s valószínűleg ez az oka, hogy lovai szánelakjában nem szivesen fogyasztják. A későbbben kaszált sás értékesítését a zombolyázás kétségtelesen elősegíti, mert ilyen állapotban a takarmányt nemcsak a ló, hanem többnyire szarvasmarha is megeszi. A vékonylevelű sásnak zombolyázása csalámadával keverve hozzájárul majd a takarmány egyébként csekély izletességének fokozásához. W. I. dr.

B. R. Sósér. Véleményem szerint ilyen megállapodás mellett az egyházi adót és az ennek alapján kivetett pótlék nem lehet a bérletől követelni. Ennek az adónak személyes jellege elüt az állami adóktól. G. J. dr.

B. H. A. napidíj megtérítéséről szó sem lehet. Milyen napidíjat veszített Ön el? Az ehéd megtérítéséről is csak akkor lehetne szó, ha az állatorvos vétkes mulasztásáról lehetne beszélni, illetve ilyenét Ön bizonyítani tudna. Ugy veljük, hogy panaszával az állatorvos felsőbb hatóságához lenne helyes fordulni. G. J. dr.

R. K. Szegevár. Sziveskedjék a pénzügyigazgatósághoz folyamodni, előadva, hogy a vagyonváltásfordulat már a földhözjuttatottak átvételéig. G. J. dr.

G. J. Máriapócs. Kalászosaink közül a zab nemcsak túri s a legjobban bírja, hanem soványabb talajon nagyon meg is hálálja az istállótrágyát, különösen ha bőven termő fajta vetünk. Gy. J.

b. M. B. Eddigi kísérleteink szerint a műtrágya káros hatással van a burgonyára akkor, ha azzal a földben akár közvetlenül érintkeznek, akár a fészék aljába be is keverjük. Kedvező csapadékos időben a burgonya a lassabb és gyengébb kelésben mutatkozó ezt a káros hatást kiheverheti ugyan, sőt műtrágyázásra szoruló talajon a fészékbe trágyázott burgonya szebben fog fejlődni, de szárazságban a műtrágyát még őszel is a fészékben megtalálhatjuk. Eddigi ismereteink szerint legjobb a műtrágyát burgonya alá legkésőbb kitavasodáskor szórni ki száraz viszonyok között és nem fészékbe adni. Gy. J.

V. A. Copax-téglá nem egyéb, mint egy egészen megkonstruált, géppel préselt vályogtéglá. A kifejtett nagy nyomás mellett vályogvetésre kevésbé alkalmas földet is lehet használni. Az erősen préselt vályogtéglának további előnye, hogy azonnal elfalazható, illetve szállítható. Ezen előnyök csak tömeggyártásnál bírnak nagyobb jelentőséggel, gazdasági építkezéseknél a drága Copax-prés nagyon megrágrítja a téglákat. Alapfahban a Copax-téglák épp úgy nem alkalmazhatók, mint a vályogtéglák. Istállóknak lakóházak felmenő falazatánál (elszigetelő réteg felett) egy a Copax-, mint a közönséges vályogtéglák jól alkalmazhatók s ha a fal hézagát mélyen kikaparjuk, egy a cementhabarcsvakolat is jól fog tartani a falon. G. G.

P. B. Rékispuszta. A borok palackozásához s a lepalackozott s címkevel ellátott palackboroknak nagyban való árusításához engedély nem kell. Nagyban való eladás alatt 50 liternél nagyobb mennyiséget kell érteni, de szőlőbirtokok saját termelésű boraikat 25 literrel fölfele is árusíthatják, t. i. egy- és ugyanazon vevőnek kell egyszerre legalább annyit átvenni, a bornak azonban nem kell egy fajtnak lennie, pl. lehet 15 l. fehér és 10 l. vörös stb. A fent jelzett 25 l.-nél kisebb mennyiséget csak kismértékben való árusításra nyert engedély-mellett adhat el a termelő, ezt az engedélyt a pénzügyigazgatóság adja. Kismértékben való árusítás alatt a bornak zárt edényekben, az elárusító helyiségen kívül való fogyasztásra, kicsinyben történt iparszerű eladásra értendő. Mindezekre vonatkozólag az állami ital-mérésről szóló s ezidőszert érvényben levő 1921. évi IV. t.-c. és ennek végrehajtása tárgyában kiadott 101,010. számú pénzügyminiszteri rendelet intézkedik. A kismértékben való árusításra szóló engedély természetesen a megbízott kereskedőnek is meg kell szereznie s ha a termelő ennek 25 liter meghaladó mennyiségben adja át a bort, akkor elég, ha a kereskedőnek van meg az engedélye. P.

R. I. dr. Budapest. Az ujborból töltött minta rendszerint megzavarodik, sőt ha a bor erre hajlamos, meg is török. Ez a levegővel való érintkezés következménye. Ha a mintát úgy töltjük, hogy a bor lehetőleg keveset érintkezzék a levegővel, akkor a bor tisztá maradhat. Egyes esetekben szokták a mintát úgy is tölteni, hogy a minta üvegben egy kevése kent égetnek el előbb. Kéndioxid foglaltan el a levegő helyét, ha egyébként is keveset érintkezett a bor a levegővel, az üvegben sem érintkezik, a kéndioxidnak redukáló hatása is lévén, az oxydáz nem jut szerezhez. A minta izletlenségét természetesen a kéndioxid érzetességétől el kell tekinteni. P.

MÉSZNITROGÉN

(7—19% nitrogéntartalommal), a legjobb és legolcsóbb légenyműtrágya. Kalászosok és kapások, valamint szőlő stb. trágyázására kiválóan alkalmas. Gyártja:

NITROGÉN MÜTRÁGYA ÉS VEGYIPAR R.-T.

TELEFON: 106—19, 151—79. BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR I. Távirat NITROGÉN

Világítás és hegesztés céljaira prima darabos és szemcsés, permentes **KARBID** ugyanott kapható

Cz. I. dr. Keresztespüspöki. Növendékállatokat a súlygyarapodásnak 50-75%-ért lehet vállalni. Szarvasmarhabizalás a mai viszonyok között részostartásra, az alacsony árak és magas takarmányárak következtében nem igen jár jövedelemmel, úgy hogy ennek következtében megfelelő részarányt sem tudunk közölni.
O. J.

L. G. I. Zalaegerszeg. Szeptember végén szállított csöves-tengerinél 6-8 hét alatt a beszáradás átlagosan 8-10%-ot szokott kitenni.
O. J.

R. O. Az egyidőben négy betegség ellen való védőojszának nincsen tudományos kísérleti alapja s ezért nem is bírálható el érdemlegesen, annyit azonban határozottan mondhatni, hogy a sertéspestis ragályát nem lehet megelgítéssel hatékony ojtóanyaggá átalakítani. Utóbbi irányban ugyanis sokféle történetek szabatos kísérletek, de teljesen eredménytelenül.
- y -

FIGYELŐ
UJSÁGSZELVENY
VÁLLALAT Telefon: József 62-96.
BUDAPEST
VIII., MAGYFUVAROS-U. 3/A.
Olvasza az összes bel- és külföldi lapokat és megküldi belőle mindazt, ami Őt érdekli.

Ültessen gyümölcsfát!
Unghváry
József
Faiskcolója
Czegled
Budapesti irodája
VI. Andrássy ut. 56. Telefon 162-72.
Kérjen árjegyzéket

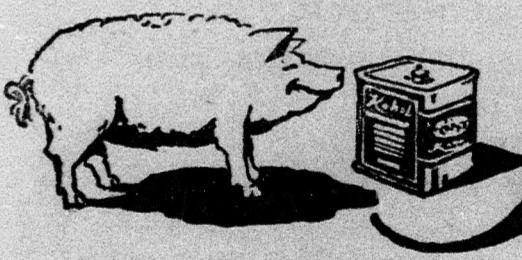
Ulrich B. J. Budapest
VI., Vilmos császár-ut 31.
Telefon: 126-07, 126-08, 126-09, 126-10 és 126-11.
Telefon: Interurban 68-17.
Nagy raktárt tart mezőgazdasági, ipari és bármely más célra kitérő szerkezetű centrifugál és magasnyomású turbina-
SZIVATTYUKBAN
magas hatásokkal, villamos- és gépjárműre.
Öntözberendezések részére
SZIVATTYUMŰVEKET
szabadalm. speciális szerkezettel, nagy szállítóképességgel
Mélyfúrású oszlopok részére
Bármilyen szivattyú-szerkezetet kézi, gépi vagy járgányos meghajtásra készült kutak részére.
Állandóan raktáron vannak:
kézi- és lófogatu tűzifecskendők, fűró-csővek, forrcsővek és lokomobilcsővek kovacsolt- és öntöttvas vízvezetési csővek.
Nagy raktár
fürdő-, klozet- és mosdóberendezésekben sárgaréz-, fém- vagy vasfém vízvezetési, gőszerelevényekben, öntöttvas lefolyó-, drainage-kőanyag- és ólomcsővekben.
Selejteles kovacsoltvascsővek kerítések és védőkorlátok részére.
1493

„AVENA” Mezőgazdasági Termény- és Állattertekesítő Részvénytársaság
Szarvasmarha-, sertés-, borjú- és juhbizományosok.
SZÁLLITMÁNYOK CIMZENDŐK:
Marha-, borjú- és juhszállítmányok: „Avena” R.-T., Budapest-Ferencváros, Marhavásártér.
Sertésszállítmányok: „Avena” R.-T., Budapest-Ferencváros, Sertésvásártér.
KÖZPONTI IRODA:
BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 38. SZÁM.
TELEFON: 63-43, 63-44 7404

Saborsky Ede és Társa
Budapest - Wien
szarvasmarha-, sertés-, borjú- és juhbizományosok
IRODAK: Sertésosztály, 10. sz. József 18-20
Marhavásártér, telefon: József 18-20
Szarvasmarha- és juhbizományosok, telefon: József 44-17
WIEN IRODA: III., St. Marx
Telefon (Interurban): 89-81
Küldemények címzése: Budapest-Marhavásártér
Budapest-ferencvárosi körút, Wien, St. Marx
DUTALAN VÁSÁRI JELENTÉSEK 1028

CHINOIN gyógyszer- és vegy. term. gyára r.-t. **UJPEST**
Telefon: 163-36, 133-54, 85-30

Bélférges malacai leromlanak, könnyen fertőződnek és elpusztulnak.
Malacok bélférgességére ellen:

Kebal

Az összes bélférgeket néhány nap alatt biztosan elpusztítja és elhajtja.
Egyszerű a kezelés!
1/2-1 kg. élőállatsúly értékével meggyógyíthatja malacait.

1/4 kg. **KEBAL** elegendő: 18 darab 8 kg. testsúlyu malacnak, 9 darab 9-15 kg. testsúlyu malacnak, 6 darab 15 kg.-nál nehezebb malacnak,
Megrendelésnél az állatok testsúlya megjelölendő!
Csak sértetlen CHINOIN-plombával ellátott doboz eredeti. Plombanélkülit ne fogadjunk el!

Juhok, szarvasmarhák mételegy ellen:
DISTOL
Egyszerű a kezelés! Föltétlen biztos a gyógyulás!
Ne várjon addig, míg állatjai leromlanak!
DISTOL-rendelésnél az állatok testsúlya megjelölendő!

Angolkór, csontlágylás stb. ellen:
FUTOR
Főleg sertéseknek!
Mezei egerek irtására:
ARVALIN foszforpirulák
Pusztítja a vetési varjakat is!

Trifolium Magkereskedelmi és Kiviteli Részvénytársaság, Budapest, V., Akadémia-u. 1.
 Sürgönycim: ROZULA
 Telefon: 194-61 és 171-50

VETŐMAG-szükségletének beszerzése előtt kérjen árakat!

GAZDASÁGI NYOMTATVANYOKBÓL
 Arjogyzékat küld a "PÁTRIA" nyomda r.-t. nyomtatványkiszároló osztálya. BUDAPEST, IX. kerület, Üllői-ut 25. szám (Köztelek).

Mangalica tenyészkocák
 50 darab hasas, árószelet, 1 1/2 éves tenyészkoca, májusban fadzanak, 140 darab 10 hónapos tenyészkoca, eladók többesrészben első díjakkal és a nagydíjjal kitüntetett tenyészetből. **CSEBAJI JÓZSEF GAZDASÁGA**, Cseba, Szabolcs m. Vasutállomás: Tokaj. 7244

Meghívó.
 Az Alkohollpar R.-T. Vácut, Körút 2. szám alatt 1925. évi március hó 21-én d. u. 4 órákor tartandó **rendkívüli közgyűlésére.**
 Tárgysorozat:
 1. Az Alkohollpar R.-T. felszámolásának kimondása.
 2. A felszámoló- és felügyelő bizottság kiküldése.
 3. Esztleges indítványok tárgyalása.
 Amennyiben ezen közgyűlés határozatképes nem volna, újabb közgyűlés határozattal 1925. évi április hó 19. napjának d. u. 4 óráig tartókéig, amely közgyűlés a meghívottak számára való tekintet nélkül határozatképes lesz.
 A részvények Vácut, Körút 2. szám alatti hivatalos helyiségben teendők le. 7487

Villamos-
 berendezéseket, telepeket, házi telefon- és jelzőberendezéseket tervezünk, építünk és karbantartunk. **Rádió-berendezéseket**, szerelési anyagot, izzólámpát raktárral szállítunk.
Hoffer és Szommer műszaki és elektrotechnikai vállalat
 Budapest, VI., Eötvös-u. 29. 1575 Telefon: 49-03

Törv. védve

LUKRECIA

Lószerszám-festő és impregnáló
 Általános elismert, legtekintetesebb és szolidan kalkulált legelőnyösebb **szerszámkenőcs.** Kb. 5, 12 1/2 és 25 kilós bádognakánokban kapható.
 Gyártja és szállítja: 7347
Vad és Takács, Pestujhely

TÖZEGKORPÁT
ALOMTÖZEGET
 légszár az állapotban azonnal szállít a **TÖZEGKITERMELŐ R.-T.**
 Központi iroda:
 Budapest, VI., Teréz-körút 26.
 (Pyramis helyiségben)
 Telefon: 65-48, 65-49, 65-50
 Interurbán: 196-97
 Termelőtelep és gyár:
 Fonyód (Sanyu u.) 7130

Székesfehérvári m. kir. áll. méntelepvezetőség I. sz. osztálya, Székesfehérvár 141. lkt. száma 1925.
Árverési hirdetmény.
 A székesfehérvári m. kir. állami méntelepvezetőség állományából folyó évi április hó 1-én délelőtt 10 órákor Székesfehérváron, a méntelepi laktanyában, az alább megnevezett ménnek, illetve herélték (lovak) lesznek nyilvános árverésen, az ár azonnal lefizetése mellett, eladva.

A 16

LEKZ.	neve	neme	apja	anyja	kora	színe	Magasság
748	Gödöllő-16	mén	Nómius-6-XXIX-16	Nómius-Tarján-3-3	16	sötét pejszürke	163
720	Neopolitano-XI-3	mén	Neopolitano-XI	Conversano-XII	6	szürke	157
477	Draga-Nómius-9	herélt	Draga	Nómius-XLIII	10	piros pejszürke	161
56	Incitató-IV-2	herélt	Incitató-IV	Favory-XII-8	8	almas szürke	155
502	History-2	herélt	History	Kozma	16	érsárga	172
111	Előszállás-6	herélt	Darázs	Ilona-VI	8	sötét pejszürke	168
66	Ulan	herélt	Martagan	Ugly Fall	13	geszt. pejszürke	168
384	Sárvár-6	herélt	Furiózó-XXVI	Noját-1912	6	al. grán. pejszürke	162
709	Ozora-5	herélt	Bonomodó	Korhely-I	10	piros pejszürke	169

Székesfehérvár, 1925. évi március hó 10-én.
Becsey Lajos
 létesítési igazgató
 VI. r. oszka.

Eladó kétrendszerű gőzeke
 Kemna-gyártmányú 16-os, kifogástalan karban. Hatos billenőekével, kitűnő drótkötelekkel, új kultivátorral, amellyel szántóképessége naponta 30-50 kat. hold. Két vízfordulajjal, gépész-lakócsival, minden tartozékaival; fogyasztása kat. holdankint 1 q szén. Alkalmi vétel a birtoknak a földreform által történt megvesonkítása miatt. Ára 400.000.000 K, esetleg kedvező fizetési feltételek. Megtekinthető: **Weber Dénes bér gazdaságában, Tengelic**, Tolna m. Vasutállomás: **Kölesdtengelic**, a májorban. Posta, távirat: Tengelic. 7475

GRÁNÁT védjegyű **MÉRLEGEK**
 szekrényes-, tizedes-, tolösúlyos-százados-, marhamérlegek, szekérhídmérlegek, gabonaminőségi mérlegek raktárról:
Jausz Testvérek
 Budapest, VI., Teréz-körút 37.
 Telefon: 150-44 1507

Valódi amerikai **Deering-féle fűkaszalógépek, aratógépek, lógereblyék, négyzetes tengeriültetőgépek, Weederek, Planet-rendszerű lókapák** a régóta ismert legjobb kivitelben, mérsekelt árakon megint kaphatók 7463
PROPPER SAMU R.-T. MEZŐGAZDASÁGI GÉPRAKTÁRÁBAN
 Budapest, V., Vilmos császár-ut 52. sz.

A permetező **lelke a szelepi.**
 Ha biztos akar lenni abban hogy jót kan, ügyeljen a **Vulkán** védjegyre.
Vulkán szelepek, Vulkán tömlők mindenütt kaphatók.

Mezei egerek, varjak, szarkák halomra döglenek, ha azonnal alkalmazza az **foszforszörpöt!**
 Enlős ragadozók ellen Strychmin comp. W. Vulpes granát helyben marasztalja azonnal a ragadozót! **Neutralin, az ideális fegyverolaj**, utánrozdásodás kizárva! **Express, bórólaj** puhít, konzervál, vízhatlanít! **Wirker, vadászpatika, Hákosheresztur** (Budapest mellett) Telefon: 12

A Mikosdi Magnemesítő Uradalomban tökiválasztás útján éveken át nemesített **Prof. Wolthmann-féle vetőburgonyát** 7442
 Mikosdpusztá állomáson vagonba rakva, vagy helyt átvéve métermázsánként napiár + 50% árban ajánlunk. Megrendelések a vételár előzetes befizetése mellett **Zalavölgyi Iparművek Részvénytársasághoz, Zalaszentgrótra** intézendők.

Eladó dunántuli nagy birtok.
Területe 2540 kat. hold, ebből 1524 hold szántó, többi erdő, rét, legelő, szőlő, kocs. Földök nagyrésze prima. Két vasúti fővonal és nagy város közelében. 20 szobás emlektos kastélyal, körülötte 6 holdas park. Eladással megbízott címe kiadóban „Dunántuli 7451” cím alatt meg tudható. Az illető több kisebb dunántuli birtok eladásával és bérbeadásával is megbízva. 7451

16-os KEMNA
Gőzekegarnitúra

tuhevitővel, 6-os ekével, kultivátorral és tejes felszereléssel, teljesen hibátlan, üzem-eladó. A gép bármikor megképes állapotban eladó. tekinthető. Érdeklődéseket „Alkalmi vétel 7465” jellege alatt a kiadóhivatal továbbítja. 7465

Gőszántáshoz, csépléshez
és egyéb mezőgazdasági célokra legelőcsobban és előnyös feltételek mellett szállítható
Karwini szén
URBÁN
Szénkereskedelmi Részvénytársaság
BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 17.
LARISCH-MÖNNICH-féle KARWINI BÁNYÁK
EGYEDÁRUSÍTÁSA 7339
Telefon: 53-40, 53-41, 53-42, 172-78

Makói dughagyma
fajtiszta, valamint
hagymamag
szavatolt csiraképesseggel, éppugy
édesnemes tormadugvány
a legelőcsobban napi áron.
Áruforgalmi R.-T., Makó
Postafiók: 18. Telefon: 48
Sürgönyeim: Mándi Makó 7197

KNUTH K.
MÉRŐK ÉS GYÁROS
Budapest, VII., Garay-utca 10.
Telefon: József 10-75

Vízvezetékek 7156
Központi fűtések
Szárítóberendezések
KNUTH-K

TRIÓRÖK
marott sojtókkal minden gabona tisztítására.
Cseplőgép-szíták
Törökrosták. Mindennemű lyukasztott lemezek.
Vetőmagtisztítótelepek
Lucerna- és lóheretisztító triórök
STAHEL és LENNER triórök és lemezlyukasztógép részvénytársaság
Budapest, VI., Országbíró-utca 44-46. sz.

ERDÉSZETI MAGVAK

és csemeték, gyümölcsfák és vadoncok, úgy belföldiek, mint külföldi eredetűek 7271
SÁNDORIMRE **BRUCK és MOLNÁR** magkereskedőknél
UTÓDANAL: Budapest, Vilmos császár-ut 61. Telefon: 85-64 Székesfehérvár. Telefon: 337

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH
Egy állandó öserő áramlik állandóan gazdasága felett
A SZÉL!
Ne engedje el kihasználatlanul!
Magyarország szélstatistikája a legkedvezőbbek egyike: 300 szefes nap.
Kérjük tudakozódják szélmotoraink felől:
Halápy Oszkár ur Erd; gr. Zichy Rafael ur Fejérszentiván; Jakabffy Dező ur Pusztacség; Weber Aladar ur Ballószeg; Voigt Vilmos ur Örkény uradalmainál stb. stb.
Ingyenerő! 7153 **Ingyenvilágítás!**
Minden felvilágosítást díjtalanul adunk!
HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH R.-T.
Budapest, VI., Vilmos császár-ut 57. szám.

A Magyar Cukoripar R.-T. szerencsi cukorgyári gazdasága, alkalmas terület hiányában, régi

racka-juhászatát

megszünteti és eladja öreg kosait, kosbárányait, anyáit stb. Ugyancsak eladásra kerül Szerencsen több számfeletti nehéz kanca és herélt ló is. Érdeklődők nevezett vállalat központi irodájában Budapest, V., Zrínyi-utca 14. sz., vagy a szerencsi cukorgyári gazdasági felügyelőségénél bővebb információt nyerhetnek. 7423

Hungária-drótfonatok

a legelőcsobban és legelőcsobban. 7134
Egyedüli gyártója:
Haiderkner Sándor
szodrony-, szövet-, fonat- és korlátgyára
Budapest, VIII., Üllői-ut 48/3.
Fiók: Budán, II., Fő-utca 59.
Írjegyet ígér és bérbevevő.
Kátrányozott tükördrót alkalmi áron.

A legkötőnőbb
víz- és trágyalésvivattyú
Nagy teljesítmény! Perceként 300 liter!
Nem fagy be! Nem dugul el!
Nem rozsdásodik! Kezelése egyszerű!
Határtalan tartósság! Csakoly erőszükséglet!
Próbára is szállítjuk! - Gyártja:
Kohn és Társa, Szombathely
Megtekinthető a 7449
tenyészállatvásáron: DÉNES E. R.-T.-nél.

Alapították 1892-ben.
ZUPKA ANTAL
autókarosszéria- és kocsigyár, Budapest, VIII., Hűs-utca 17. sz.
Telefon: József 48-08
Állandó raktár új és használt kocsikban. Kocsik javítását, felnyelését, újra való kárpitozását teljeskörűen elvállalom. 7200/I

Gazdák figyelmébe!
Angol lovaglőcsizmák, vízhatlan gazdasági csizmák, vadászcipők a legjobb kivitelben, a legelőcsobban árban megrendelhetők
Stefanits János
cégnél 7408
Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 85. sz.

Hirdetmény.
A mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtokon folyó évi március-április hó folyamán eladásra kerülnek a következő tavaszi vetőmagvak:
mohar 550 q, lucerna 100 q, tavaszi búkköny 250 q, réti kevert fűmag 150 q, mák 40 q
Az ára napi ár: a vevő zsákjaiban Mezőhegyesen vagonba rakva előzetes készpénzfizetés ellenében, kisebb tételekben is, Felvilágosítást közvetlenül a ménésbirtok igazgatóságán ad.
Mezőhegyes, 1925. évi március hó 10-én.
7472 **Az Igazgatóság.**

TOKAJI NAGY LÁSZLÓ
okl. gazda, gazd. egyf. igazgató, v. bérleti és jószágigazgató
BUDAPEST, VIII., STÁHLY-U. 5. I. 8. (Rókus-kórház mellett) Telefon: József 54-44

O. F. B.
ENGEDÉLY OKIRAT: 478-28. 82

Elvállal: Mezőgazd. és ház ingatlanokra vonatkozó eladási, vételi, bérleti és más mezőgazdasági üzleti megbízásokat, előzetes költség nélkül. Vítas, peres és birtokreform-ügyekben szakértői szerepet. Vegyes és választott bíról megbízást. Birtokok jövedelmező kezelésének irányítását.

ELADÁS
Kerítések és tenisz-
 pályák bekör-
 téséhez alkalmas vaselvények
 minden méretben és hossz-
 ban jutányos áron kaphatók.
Kertgazdaságok részére
 kocsásvas öntözőeszközök bár-
 mely hosszban jutányosan
 kaphatók. Ajánlatok díjmen-
 tesek. Wessel Zoltán, ökl.
 gépészmérnök, Budapest, VI.,
 Léportár-utca 7. 1350

Szerszámfát,
 talpat, küllöt stb.
 épületfát, deszkát
 gyálulva is, legolcsóbb ár-
 melől árban szállítok bármely
 állomásra

WOLLNER KÁROLY
 lakareszkész
HÓDMÉZŐVÁSÁRHELY
 Telefon: 78 1791

Répamag
 sárga olajbogyó,
 12 éven át szelektá-
 lással nemesített ta-
 karmányrépamag
 legalább 50 kilogrammos
 tételekben **eladó.** Faj-
 azonosság, csiraképeség,
 tisztaság garantálva.

Töm irkényepéteri gazdaság
 vasut és posta: Kistelek.
 1038

VÉTEL
 Birtokot keresek amorti-
 zációs vételeire vagy
 bérbe. Esetleg feles gazdál-
 kodásra 150 holdtól 300 hol-
 dig. „Szakértő gazda 1924”
 jellege alatt a kiadóhivatalt to-
 vábbit. 1244

Mélyszántó 30-as göseke-
 garnitúrához
 egy darab négyes ekét keres-
 sünk megvételre. Téven Zsig-
 mond és Fla, Gyöngyös. 1377

Megvételre és bérletre
 keresek
 főváros-környéki
 száz holdon alóli
 kisbirtokokat
 azonnali elhelyezésre!
 Tokaji Nagy László
 „OFB” eng. irodája
 Budapest 1380
 VIII. Stáhlly-u. 5., I. 8.
 (Rókus mellett)
 Telefon: József 54-44
 Tízennyegtől-hatig!

BÉRLET
Hétszázötven hold prima,
 sik, fekete
 homoktalajú mindentermő
 bérlet, családi körülmények
 miatt azonnal átadó. Műút
 2 oldalán, állomásához 5 kilo-
 méterre. Lakás, gazdasági
 épületekkel, fűzi és tavaszi
 vetésekkel. Takarmány- és
 élel-holtitárral. Kiadóban
 megtehető címom. Csak
 helyszínen tárgyalok, nem le-
 velezem. Értesítésem kocsf.
 Nem közvetítőt hirdetés.
 „Komoly 1315” alatt a kiadó-
 hivatalban. 1315

Legelőt 100 holdig bérbe
 ad Kálló, Sárszent-
 ágota, Fejér megye. 1355

Bérbeadó 1-151 Táploztele
 (Posta megye) közleg határ-
 ban fekvő 168 magyar hold
 szántó és 17 1/2 magyar hold
 szőlő. Bérbeadást eszközöl:
 Vossits Ernő, Táploztele. 1366

Haszonbérbe
 keresek
 150-200 m. holdas
 birtokot, instrakció
 nélkül, október 1-re,
 lehetőleg Dunántul,
 legalább kétszobás
 lakással. 1379

Tokaji Nagy László
 Budapest
 VIII. Stáhlly-u. 5., I. 8.
 (Rókus mellett)
 Telefon: József 54-44

Birtok 7470
 700 hold főváros közelében, vasútállomás hely-
 ben. Erdő- és mezőgazdaság, állattenyésztés
 kiválóan alkalmas, jókarban lévő urlak és épü-
 letek, elsőrangú fővaterület, külföldre utazás
 miatt **sürgősen eladó.** Érkezni: Buda-
 pest, Thököly-ut 91., földsz. 1. d. u. 2-4 között.

KAUFMANN ÉS TÁRSA
 szarvasmarha-, borju-, juh-
 és sertésbizományi üzlet
 Budapest, Baross-tér 14., földszint
 (Keleti p. u. mellett) 1035
 Irodai telefon: József 41-91
 Sürgönyeim: „KAUFMANN, BUDAPEST, BAROSS-TÉR 14.”
 Többszázot és járműszökeletp:
 VII., Bibor-utca 12. Telefon J. 21-65

SZÁLLIT VESZ
 fehér erdélyi prima fehér, has-
 tartó és varesztika
 import fiatal járműszökeket,
 továbbá megrendelésre
 fiatal járműszökeket
 és valdél terdeli és szászregeni
 szilaj-tinókat
 legjutányosabb napi árban.
 továbbá elsőrendű husz
 és friss borjas tehenekeket,
 tenyészszökeket, anyako-
 cákat, anyabirkát és m-
 testülte vágómarhákat.

4 tonnás FIAT-teherautó
 2 éves, kifogástalan állapotban **eladó.** Cím: Blockner J.
 hirdetőjében, Budapest, IV., Semmelweis-utca 4. szám. 7477

Költőgépek
 15- és mellékkerekes forrás előjárta
 baromfitelepeket berendez minden
 országban a közismert
Nickerl és Társa, költőgépgyár
 Magyarországi vezetőképviselet:
 Kuh József, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 53.
 Kérje díjmentesen a 11. számú árjegyzékot 7422

Zabvetőmag
 1 vagon fehér, 3 vagon sárga, 1923. évi termés, csiraképes, 45-48
 kg. hektóhittersúly, ab vasut Mikosdpuszta, **eladó,** napiár és 25%
 felár. **Mikosdi uradalom, Mikosdpuszta.** 7445

Nyersolajmotorjaink 6-120 HP nagyságban és
nyersolajlokomobiljaink 6-16 HP nagyságban
 a jelenkor leggazdaságosabb üzemgépei,
 Cserélje be benzinmotorját, mert
 1 évi üzemköltségmegtakarításból
 nyersolajmotorunk vételára megtérül.
Részletfizetési kedvezmény!
 Kérje 10. számú árjegyzékünket! 7120
FEHÉR MIKLÓS Gépgyár r.-t.
 Budapest, V., Váci-ut 80. szám.

Vetőárpa
 a legismertebb edzett és szelektált magvak utántermése,
 95-100% csirázási eredménnyel a **Magyar Cukoripar**
R.-T. szerencsi cukorgyári gazdaságából, amíg a
 készlet tart, **kapható.**
 Feltételek: a rendelés és ezzel egyidőben történő fizetés
 napján érvényes legmagasabb budapesti sörárpajegyzés ár-
 folyamához 25% felár alkalmaztatik.
 Zsákokat a vevőnek kell küldeni.
 Közelebbi felvilágosítást nyújt a **Magyar Cukoripar**
R.-T., Budapest, V. ker., Zrínyi-utca 14. szám.
 Telefon: 32-23, 38-67 7424

Schlick-Nicholson Gép-, Waggon- és
Hajógyár Részvénytársaság
 Budapest, VI., Váci-ut 45-47. sz.
 Távirati cím: SCHLICKNICHOLSON
 Alapítási év 1899
 Alaptőke: 57.000.000 K
 Tartalékok: 2.500.000.000 korona
 7407

Gazdasági lokomobilok 3, 3 1/2, 5, 6, 8, 12
 HP nagyságban. **Magánjáró lokomobilok 5,**
 6, 8 HP nagyságban. **Cseplőgépek 800, 900,**
 1000, 1070, 1225, 1370, 1525, 1670 mm dob-
 szélességben. „Nemzeti” páratlan soru vető-
 gépek minden nagyságban. „Gloria” páros
 soru vetőgépek minden nagyságban. Ásványi
 szabadalmazott tengeris-ártépgépek
Egyéb gyártmányok: Gőzgépek, Gőzkazánok,
Nyersolajmotorok, Szivógázmotorok, Waggo-
nok, hajók, jéggyári és hűtőházi berendezések.

A tenyészállatkiállításán bemutatásra kerül

FIAT
A VEZETŐ VILÁGMÁRKA!

Turini FIAT
szántó-TRAKTOR
35 lóerős motorral
 Súly: 28 métermáza.

Teljesítmény: 3-vasu ekével naponként 12 magyar hold, középkötött talajon.
 Nyersolajjal vagy petróleummal egyaránt üzemben tartható.
 Súlyát és teljesítményét tekintve, a legolcsóbb traktor.
!!TARTÓS EURÓPAI GYÁRTMÁNY!!

MAGYAR AUTOMOBILGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, ezelőtt: „MAGYAR-FIAT”
 Budapest, V., Szabadság-tér 18. szám (Tözsdepalota). Telefon: 124-53

22
 Kishir...
 Díjtalan
 Az ötr...
 Magyar
 Erdős...
 Egyesül...
 CDB-ut 2...
 Kiemer...
 Hímanacos
 Endre G...
 Alatt m...
 tartozó...
 hozza b...
 vasalata.
 Nak, gac...
 ságnak...
 lendő...
 intő...
 (stb.)...
 sztek...
 Ország...
 mint leg...
 aszerkez...
 BETÖL
 GAZD...
 Intéző...
 Me...
 közp...
 álló...
 ajánlat...
 működ...
 solataival,
 szerel...
 los meg...
 Jenő, Buda...
 GAZD...
 ALKAI...
 Gözekeg...
 lakatos...
 Aprilis 1-...
 gazdaság...
 denök...
 Kartész...
 keresek...
 tok és ig...
 küldend...
 címére Pá...
 ALLÁS...
 OKL. GAZ...
 Övart...
 végre...
 képe...
 tény, 45...
 tel, 30...
 vagy szá...
 Megkeres...
 jelgére...
 Okleveles...
 gyakori...
 állást...
 galma s...
 vén csal...
 Keresés...
 1250”...
 Övári...
 okleve...
 gazdas...
 lélet...
 igény...
 terfőre...
 ném...
 Megkeres...
 1250”...
 Magyaróvár...
 keres...
 nagy...
 listal 24...
 ember...
 jobb...
 cím „1317”
 hivatalban.
 Okleveles...
 sági...
 tortat...
 cím...
 ban „Meg...
 alati.
 Okleveles...
 45...
 ma, jó...
 intő...
 nagy...
 ban...
 Alford...
 talaj...
 lési...
 gyakori...
 szellem...
 lom...
 torza...
 Megkeres...
 1350”...
 Intéző...
 kora...
 daság...
 jós...
 képe...
 nyel...
 lép...
 megker...
 továb...
 igére...
 GAZD...
 Gazdatis...
 azonn...
 éros...
 zand...
 nri...
 miv...
 gazdas...
 jese...
 ság...
 műk...
 tenz...
 vezet...
 cím...
 tal...
 Nyárfa-utca 1
 Ismét

